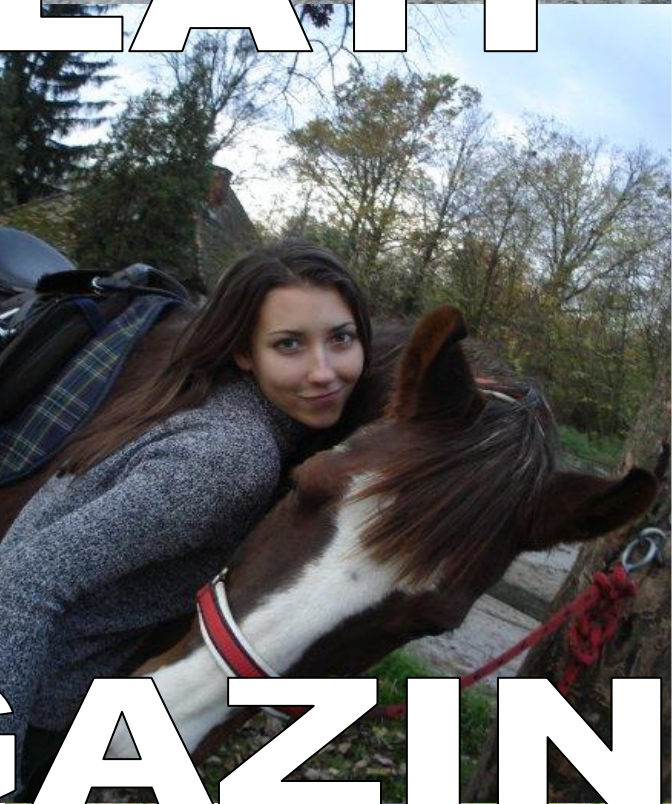
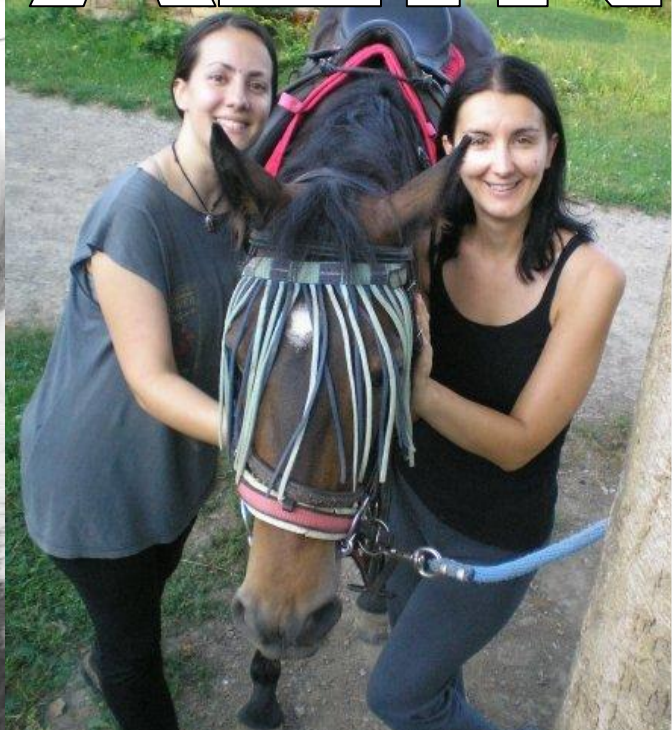

KRILATI

MAGAZIN

Postoje mjesta gdje želim poći,
makar na tren, makar u mislima...
Postoje mjesta gdje miris jeseni počiva
gdje se boje snovi i java,
i gdje se trava u okus sjena pretvara..

Povest ću tamo svu svoju ljubav
na krilima Pegaza nosit ću ti srce,
a bit ću odjevena u plavo ruho
da znaš da dolazim sa ljetnih oblaka,
da dolazim sa morskih valova
iz plavog sna mojih jutara.

Sadržaj:

O. O Krilatom magazinu.....

1. Kako je sve počelo.....

- 1.1-kratka povijest Krila- udruge terapijskog jahanja-
- upoznavanje s imanjem

2. O životinjama na Krilima.....

3. Volonteri.....

4. Terapije.....

5. Radne akcije.....

6. Druženja.....

7. Radovi volontera i korisnika

8. Dodatak-sve što niste znali o konjima

PREDGOVOR:

“Krilati magazin” priča je o udruzi Krila-terapijsko jahanje, volonterima, zaposlenicima, našim životinjskim prijateljima, malim i velikim korisnicima, sklopljenim prijateljstvima i zajedničkim druženjima.

Ujedno, on je i poziv vama da postanete dio naše obitelji i pomognete nam da sitnim gestama ljubavi svijet učinimo boljim i nadasve tolerantnijim mjestom.

Nastao je jer su za sve nas Krila postala mnogo više od pukog skupa slova na papiru ili prolazne stanice.

Na razno razne načine Krila su nam svima pružila drugu priliku, pomogla nam da preispitamo i izgradimo vlastite stavove i bolje upoznamo svijet koji nas okružuje i ljude s kojima dolazimo u kontakt.

Bilo je, dakako, i „oblačnih dana”: rastanaka s dragim prijateljima, prepirki, suza, ozljeda, padova i teških riječi, trenutaka kada se činilo da ono što radimo i nema prevelikog smisla, razbijenih iluzija i tapkanja u mraku.

Usprkos tome i dalje smo ovdje jer sve se loše stvari lako rastope u zahvalnom pogledu životinja kojima su Krila dom i sigurno utočište te osmijehu djece kojoj jahanje poboljšava kvalitetu života i pruža priliku za ozdravljenje.

Uredništvo

Krila-terapijsko jahanje

Terapijsko jahanje metoda je rehabilitacije koja se odvija na konjskim leđima, a svoju je primjenu našla diljem svijeta. Svrha terapijskog jahanja je poboljšanje kvalitete zdravlja i života osoba s invaliditetom kroz povećanje njihovih motoričkih, socijalnih i psihičkih vještina te sposobnosti.

Krila su jedna od rijetkih udruga u Hrvatskoj kvalificirana za izvođenje terapijskog jahanja. Nevladina su organizacija, smještena na Gornjem Bukovcu, gdje su i prije nepunih petnaest godina započela sa radom.

Od te davne 1995. kroz Krila je prošao veliki broj zadovoljnih korisnika, volontera i suradnika; neki od njih zadržali su se do današnjih dana.

Asja, danas dvadesetčetverogodišnja kobilica, prvi je konj koji je stigao na Krila kao donacija. S njom je sve počelo.

Trenutno se na Krilima nalazi četrnaest konja, uključujući Asju i njezinu djecu Amelie i Azara; u svakom broju netko od njih bit će vam pobliže predstavljen.

Vodstvo Krila izmjenilo se nekoliko puta, aktualna predsjednica udruge je Jelena Krmpotić. Što se zaposlenih tiče- terapijsko jahanje su u 2009. godini vodile Matea Drempetić, Gordana Banović, Helena Halamić, Vlasta Nejašmić, hipoterapiju Jelena Lušić i Ljiljana Kraljević, za sitne popravke, jutarnja hranjenja i čistoću staja tijekom tjedna brine se Dražen. Tu su, dakako, i brojni drugi suradnici i volonteri koji svojim marljivim radom pridonose radu udruge.

Kratka povijest udruge:

1994. Osnivači, Vlasta Nejašmić i Marj Fischer, počele su sa projektom u privatnoj staji u Zagrebu

1995. Krila su upisana u popis udruženja RH

1998. Krila su upisana u popis udruga RH

1995. Krila od tvrtke Imes d.o.o. dobivaju zemljište na korištenje (lokacija Gornji Bukovac- tu se i danas nalaze)

- > proširuju program
- > počinju raditi s vlastitim konjima
- > zapošljavaju osoblje školovano u inozemnim edukacijskim centrima za terapijsko jahanje

1994. – 2008. –program je narastao sa 12 na više od 100 korisnika godišnje

2001. Krila su jedan od suosnivača Hrvatskog saveza za terapijsko jahanje, te jedna od trenutno 3 udruge u Hrvatskoj gdje se educiraju voditelji terapijskog jahanja

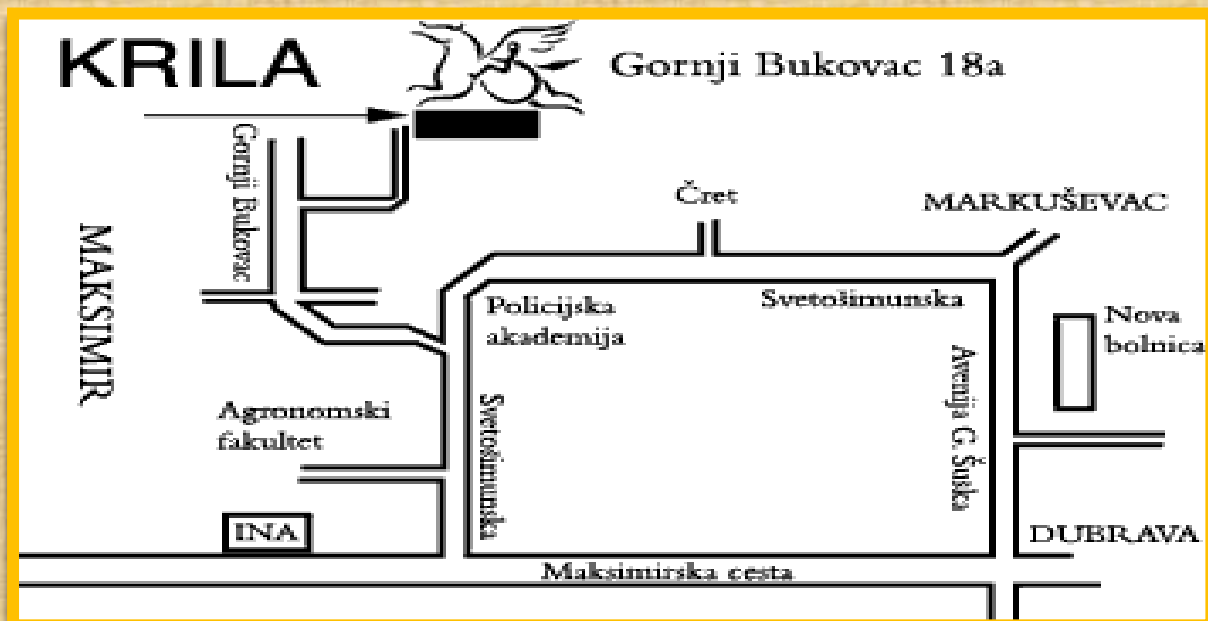
- > tri instruktorice Krila su od Hrvatskog saveza za terapijsko jahanje proglašene učiteljima terapijskog jahanje na nacionalnom nivou

2001. Krila organiziraju međunarodni seminar o terapijskom jahanju u Hrvatskoj sa preko sto sudionika iz Italije, Mađarske, Bugarske, Grčke i Slovenije

2004. Krila i Hipodrom su domaćini **1. MEĐUNARODNOG PRVENSTVA U DRESURNOM JAHANJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM**, u organizaciji Hrvatskog športskog saveza invalida (danas Hrvatski paraolimpijski odbor)
-> jahači s invaliditetom, sportaši Krila, odlaze do 2007. na sva značajna natjecanja u Hrvatskoj, a jahač Leon Goličnik i na međunarodna natjecanja gdje osvaja nekoliko odličja (Rusija, Poljska)

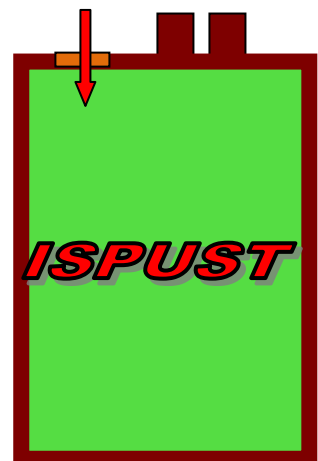
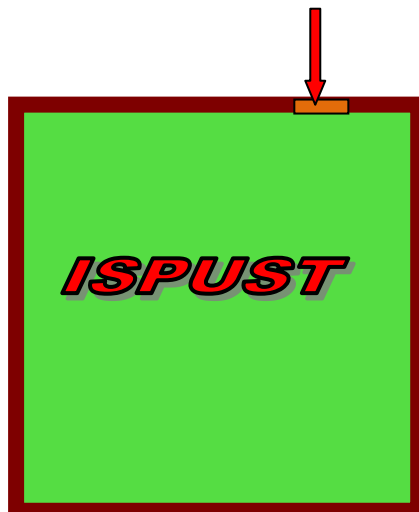
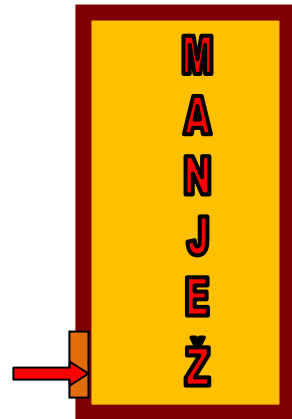
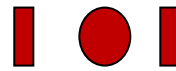
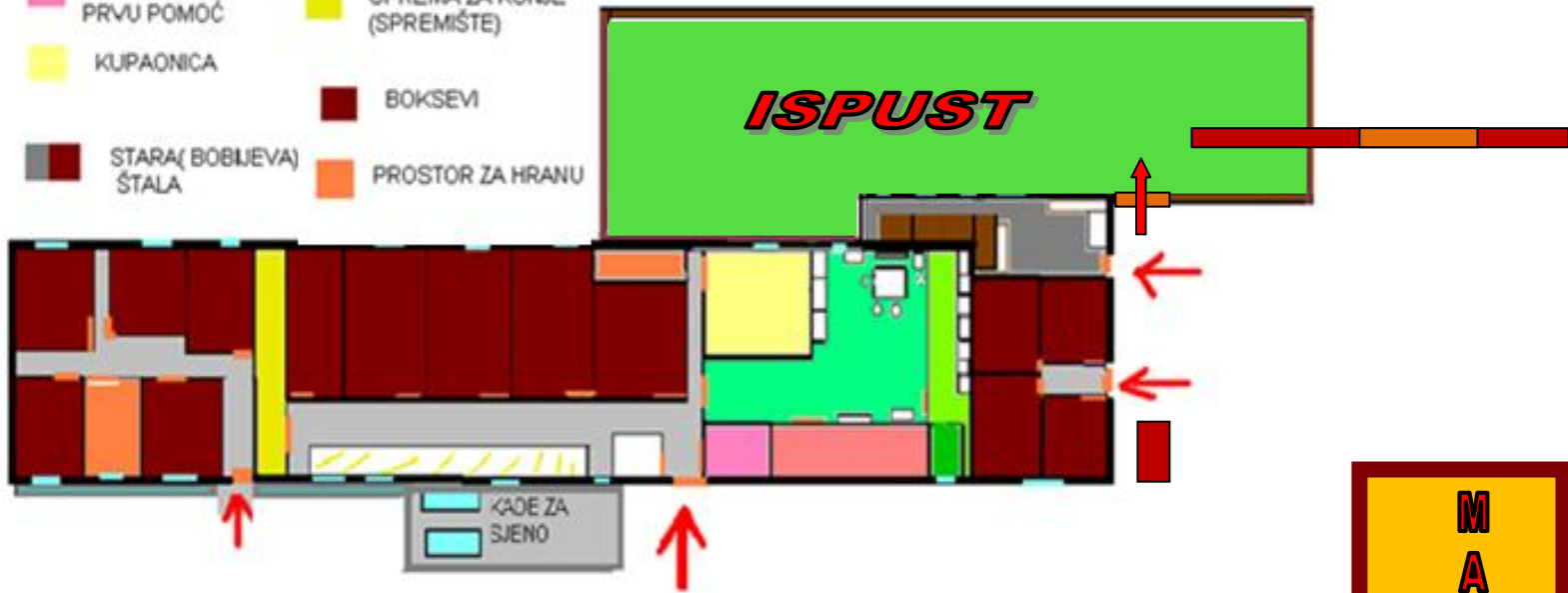
2007. Krila u svoj program uključuju HIPOTERAPIJU- što je stručna terapija koju provodi educirani fizioterapeut

Kroz program je do danas prošlo puno **zadovoljnih korisnika**, većinom djece i odraslih oboljelih od cerebralne paralize, kojima su dobiti **terapijskog jahanja** vrlo važne **za rehabilitaciju**. Korisnici kroz jahanje ostvaruju mnoge dobiti, kako na tjelesnom tako i na socijalnom i psihološkom planu. Na **fizičkom planu** terapijsko jahanje uvelike utječe na razvoj motoričkih vještina te pomaže u razvoju samostalnog sjedenja i hodanja, smanjuje krivo držanje i pridonosi razvoju ravnoteže. Na **psihološkom planu** povećava koncentraciju, motivaciju, stvara osnovu za bolje funkcioniranje u svakodnevnom životu. Što se **socijalnog plana** tiče i tu je utjecaj terapijskog jahanja vidljiv; **terapijsko jahanje pomaže korisnicima da se uklope u društvo, nauče slušati upute i pravila.**

KRILA

- VOLONTERSKA GARDEROBA
- SPREMIŠTE ZA ALAT
- URED
- PROSTOR ZA PRVU POMOĆ
- KUPAONICA
- STARA (BOBJEVA) ŠTALA
- DNEVNI BORAVAK
- BELINA KUĆICA
- SJENO
- OPREMA ZA KONJE (SPREMIŠTE)
- BOKSEVI
- PROSTOR ZA HRANU
- VRATA
- PROZORI

Krila su kompleks koji se sastoji od tri staje, dnevnog boravka(+kuhinje), kupaonice, volonterske garderobe, radionice, ureda, prostorije za prvu pomoć, Bobijeve (stare) staje i sedlarnika, smještenih unutar jedne veće kuće.

Nova štala

- u njoj se nalaze: Oprah, Azaro, Arkašon, Loton i Rubin
- spojena je s kupaonicom, dnevnim boravkom, prostorijom za prvu pomoć te prostorijom s opremom za konje
- tu se također nalazi i ploča s obavijestima vezanim za konje

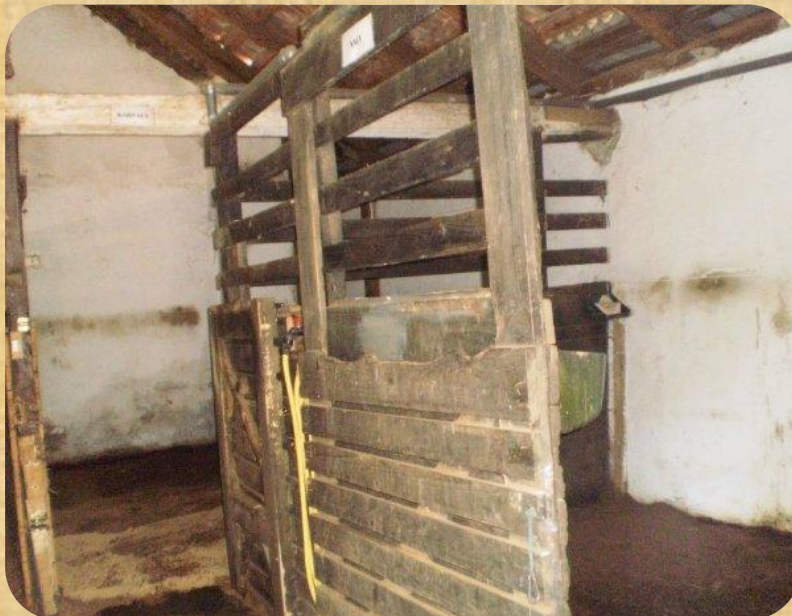
MALA ŠTALA

- u njoj se nalaze Flora, Amelie, Asja, Zendy i Tinka te jedan boks s hranom

SREDNJA ŠTALA

- u njoj se nalaze Naci, Karvaly, Alf i Ravello

Manjež

→ Služi za izvođenje terapijskog jahanja*

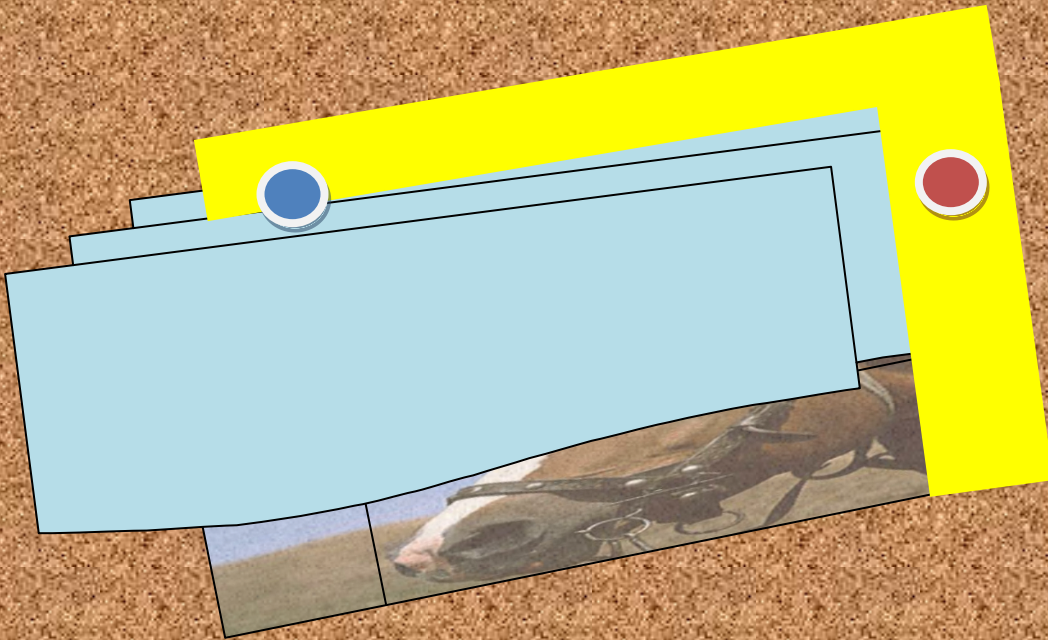
Terapijsko jahanje je metoda rehabilitacije i rekreacije široko priznata u svijetu, s mnogobrojnim pozitivnim učincima na tijelo, psihi i socijalizaciju osoba s invaliditetom.

Ispust

- Ovo je jedan od četiriju ispusta, na njemu se nalaze Rubin, Tinka i Flora

ALF

NACI

KARVALY

RAVELLO

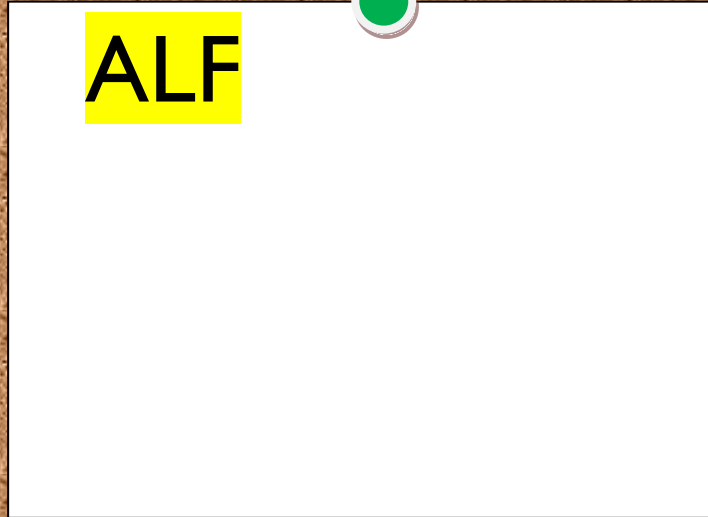

NACI

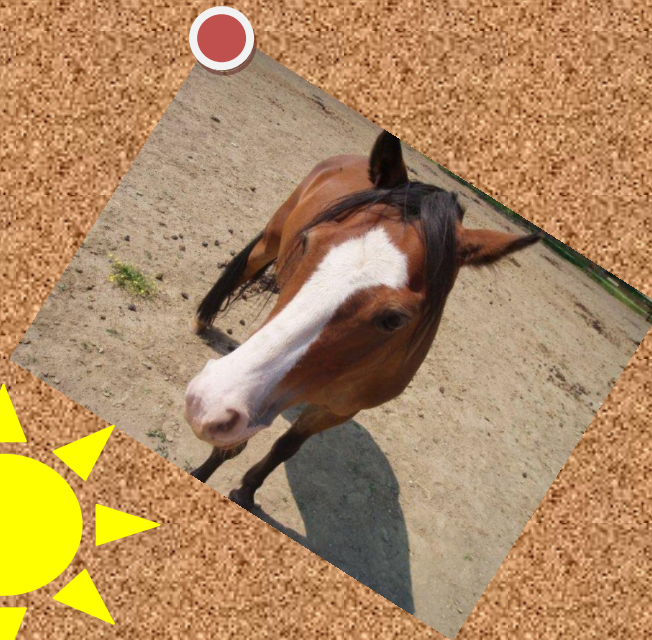
KARVALY

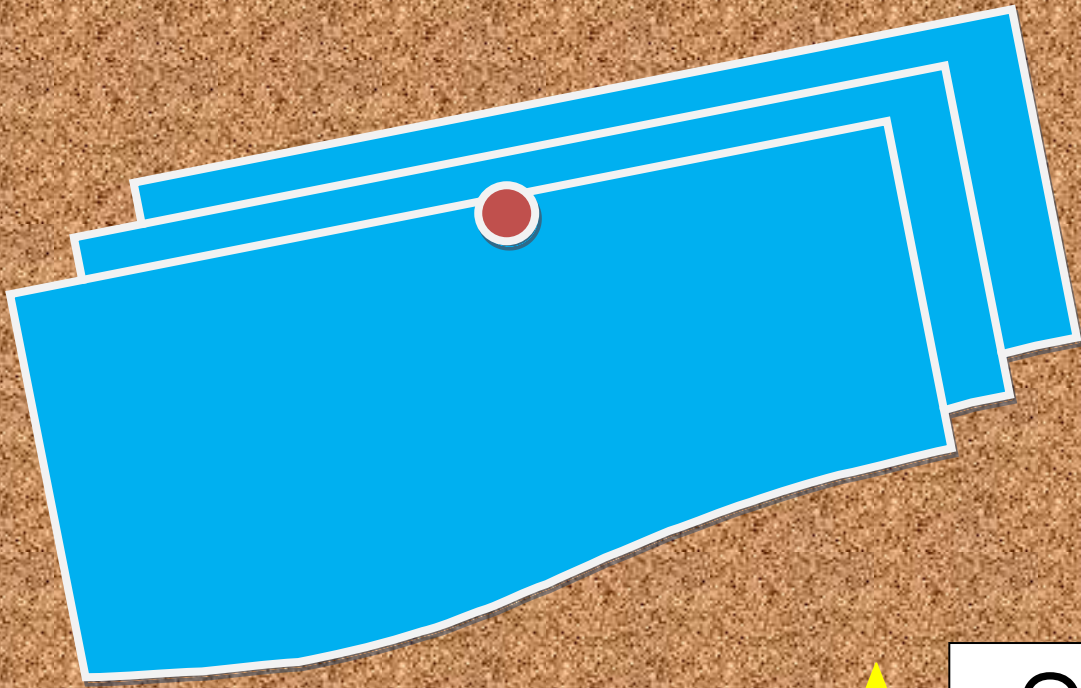

ALF

RAVELLO

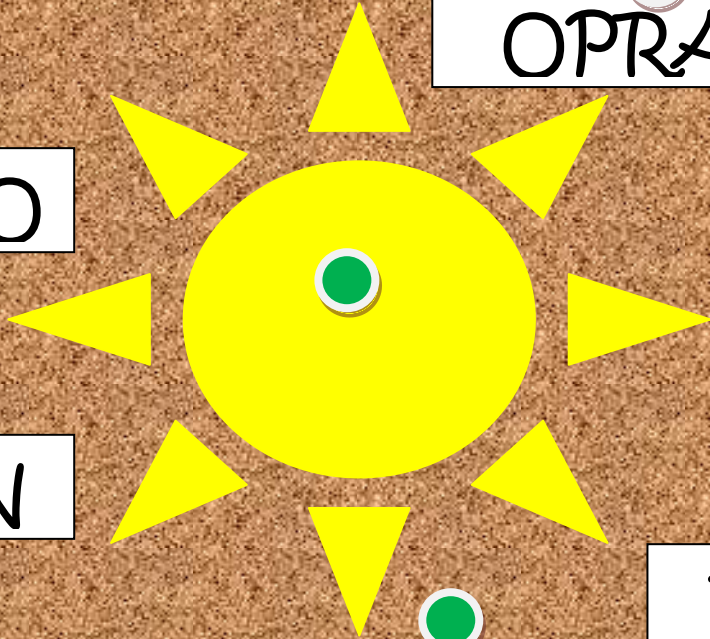

AZARO

OPRAH

ARKAŠON

RUBIN

LOTON

OPRAH

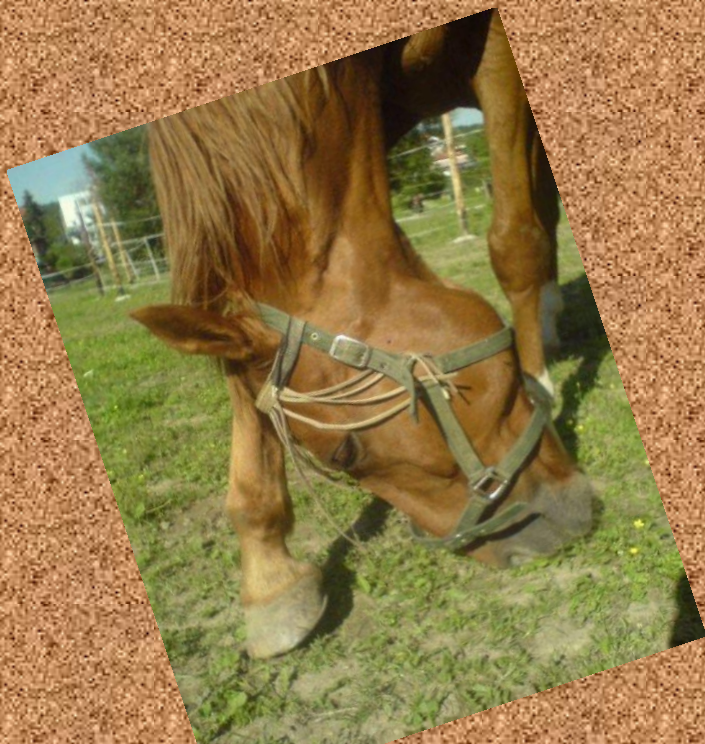

AZARO

ARKAŠON

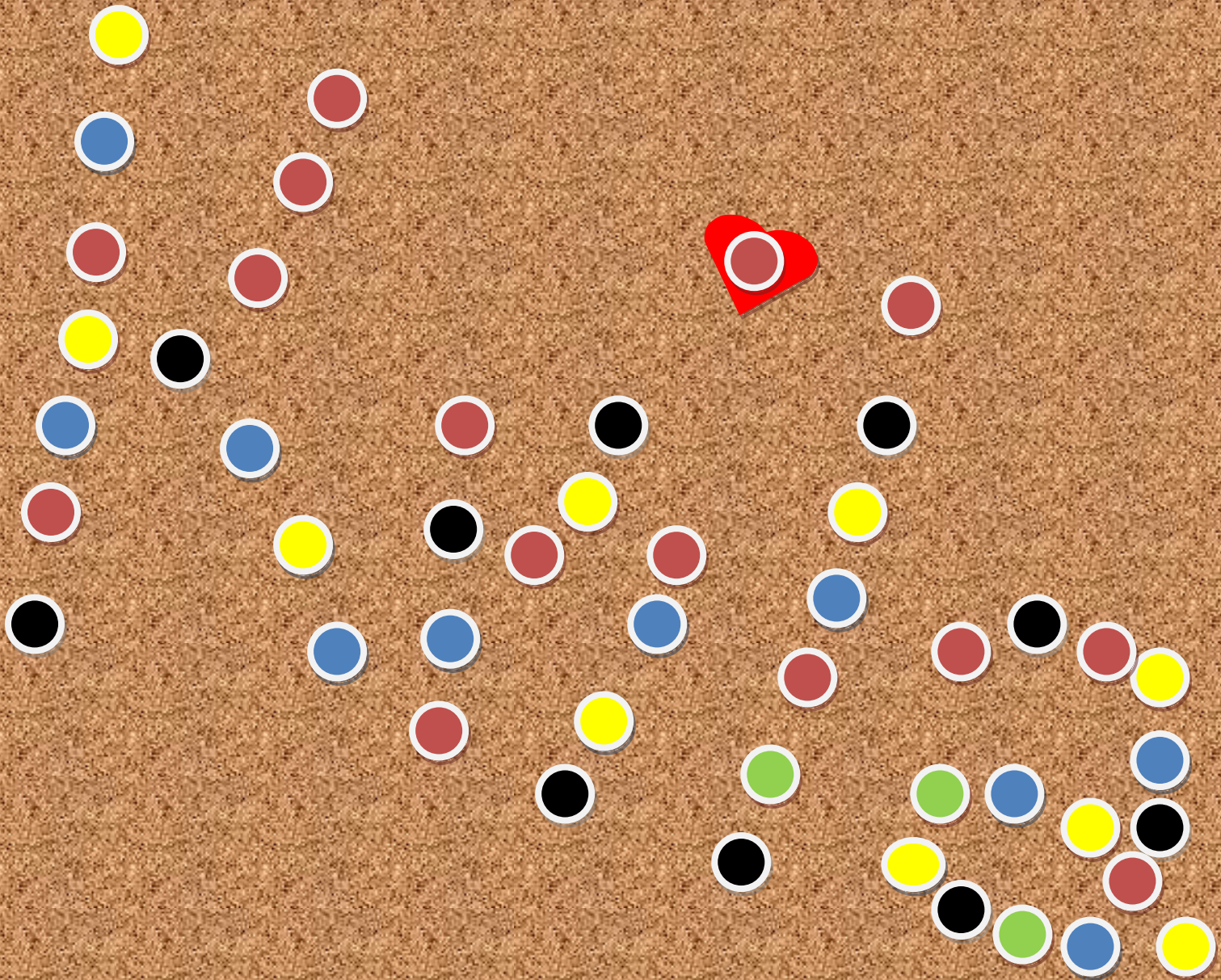

LOTON

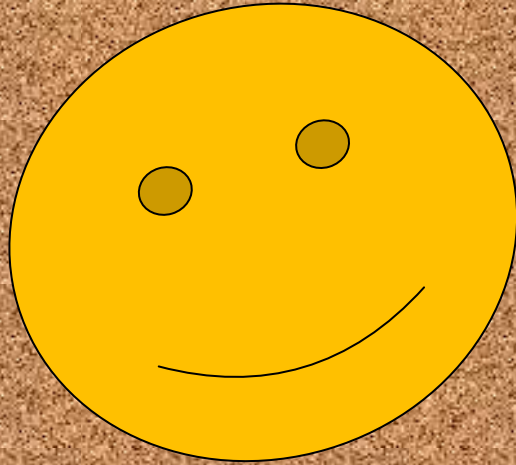
RUBIN

FLORA

ASJA

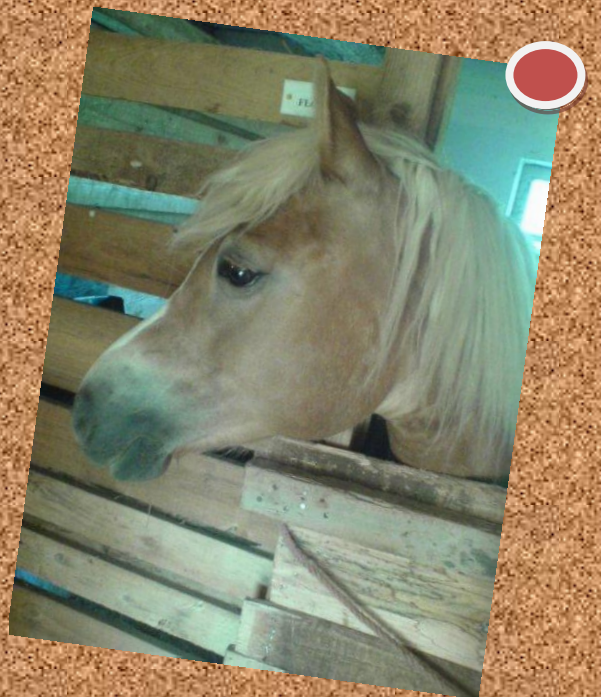

ZENDY

AMELIE

TINKA

FLORA

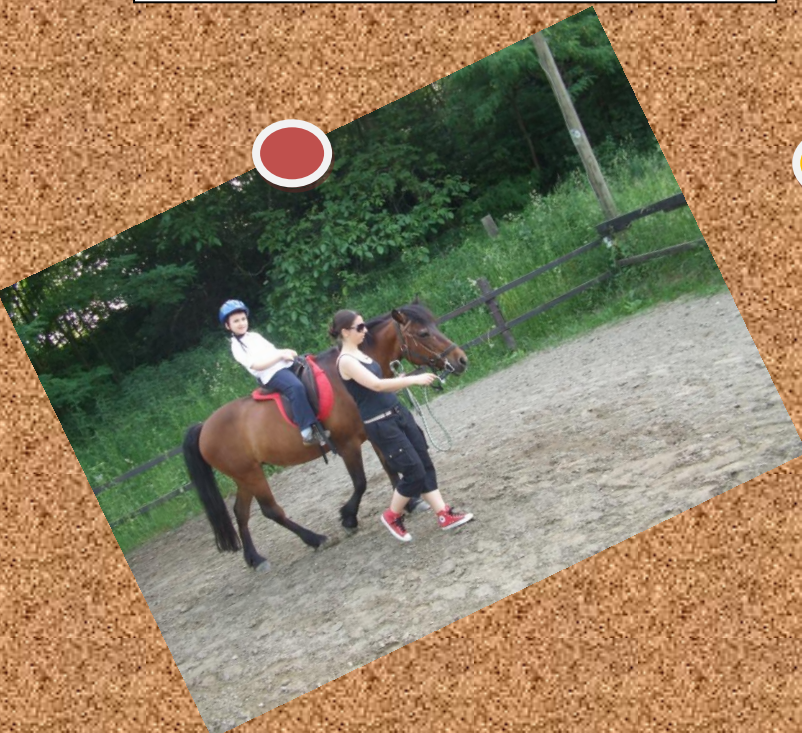

AMELIE

ZENDY

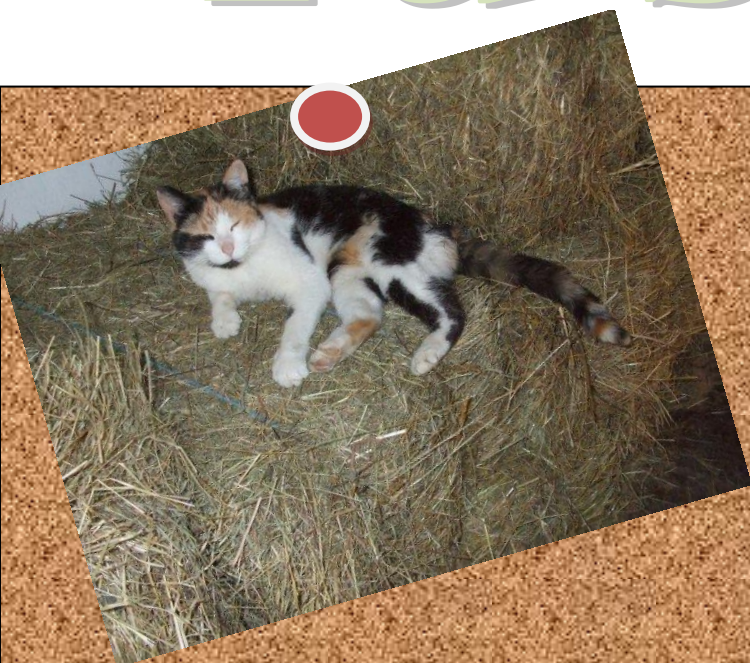
ASJA

TINKA

Tu su i...

Šlatkića

Tobi i Hamed

Predi

Bela

Bobi

Ruta

ASJA

„Ponosni smo što je Asja i dalje s nama i što i dalje radi. Ne želimo znati što se dešava tisućama sličnih konja koji nisu imali takvu priliku.“ Jelena Krmpotić

ASJIN DOLAZAK NA KRILA

Asja je prvi konj udruge Krila- terapijsko jahanje. Na Krila je došla preko udruge PUŽ kojima je prosljeđena od strane Centra za selekciju u stočarstvu Hrvatske. Centar je nakon Oluje skupljao odbjegle konje, njihov je veterinar iz krda od 40 konja izdvojio Asju kao konja najbolje naravi. Osnivačice Vlasta Nejašmić i Marij Fischer zavoljele su Asju na prvi pogled i u njoj prepoznale konja kakvog žele za svoju udruhu. Zbog problema sa zemljištem Asja je neko vrijeme bila smještena kod Marj, a zatim kod Anče za vrijeme uređivanja zemljišta koje su u međuvremenu osnivačice pronašle na Gornjem Bukovcu.

ASJINA TRUDNOĆA

Tijekom pregleda na VEF-u zbog problema sa zadnjim nogama na kojima joj se počeo razvijati osteoartritis otkriveno je da nosi ždrijebe, malog Azara. Nekoliko godina nakon toga rođena je Azarova sestra Amelie. Oba potomka su od Asje naslijedili punu, crvenu doratu boju i lijepu građu tijela.

AZARO I ASJA – 1996.

TERAPIJE

Unatoč starim zglobovima i godinama, Asja i dalje ima energije za svoje male jahače, naročito kad se radi o šetnjama po malom terenu. Njezin hod je pouzdan i blagih amplituda, upravo zbog toga ona je najčešći izbor za male jahače koji se boje konja, ili im je zbog prirode poteškoća potreban konj sa manje izraženim kretnjama. Od svog dolaska na Krila Asja je u terapijama nosila i djecu i odrasle te nekoliko puta sudjelovala na natjecanjima. Zahvaljujući svojoj pouzdanj naravi Asja već nepunih četrnaest godina sudjeluje u terapijama.

TATJANA VARGA I ASJA NA NATJECANJU

IZGLED i PONAŠANJE

Asja je posavac, ipak kontura njezina tijela, naročito sapi, skladnija je nego kod većine posavaca.

U krdu je Asja samozatajna i na kraju hijerarhije, upravo su je zbog toga dominantni konji često ugnjetavali. Osim kroničnog problema s okoštanjem skočnih zglobova nema drugih zdravstvenih problema i konj je kojeg je lagano nahraniti.

PREDSJEDNICA JELENA KRMPOTIĆ O ASJI

„Asja je najpouzdaniji konj od početka rada udruge Krila. Iako smo je htjeli dati u zasluženu mirovinu još prije 10-ak godina, čini se da je upravo rad ono što Asju održava u dobroj kondiciji. Unatoč sijedima, ona se i dalje jako dobro drži. U 2009. ona je nakon Rubina i Azara konj sa najvećim brojem odrađenih sati!“

Svaka udruga ima jednu Asju. Jest da su to većinom ponešto neugledni i maleni, konji nezanimljivi pravom „jahaču“ ali bez njih cijeli program terapijskog jahanja ne bi bio to što jest! Zato im veliko Hvala!“

SLIKE IZ ALBUMA

KRILA

3. VOLONTERI

ONO NEŠTO ZVANO LJUBAV

Ljubav, koliko smo samo puta upotrijebili tu riječ!? Kako vrijeme prolazi čini se da sve više gubi na snazi, postaje isprana, pomalo beživotna. Ljubav, gdje su nestale eksplozije emocija i vatre koje uz nju vežemo, kada se uspjela svesti na skup slova, prazan skup slova bez značenja!? Svi sve vole, no u principu nikoga ni za koga nije previše briga. Kamo ide svijet- u propast; barem u moralnom smislu, nesumnjivo. Čemu sva ta silna kategoriziranja ljudi- inteligentan, siromašan, neobrazovan, duhovit, Kinez, Hrvat- zar je to zaista bitno!? Nismo li svi bez obzira na pridjeve koje nam pridaju, asocijacije koje vežu uz nas, prvenstveno bića koja vole i žele biti voljena? Na početku i na kraju dana nismo li svi ljudi i nije li to jedino što bi trebalo biti bitno?

Ljubav, koliko puta upotrebljavamo tu riječ, svjesno i nesvjesno, no znamo li što ona u svojoj biti predstavlja; znamo li zaista? Volontiranje je jedan od oblika produblivanja svijesti o svijetu koji nas okružuje, pomaže nam da živimo alternativni život bez potrebe da se odreknemo vlastitog identiteta i životnog položaja te da i sami spoznamo istinsko značenje riječi ljubav.

DOB- morate imati više od 15 godina i biti spremni aktivno sudjelovati u životu udruge

SPOL-nebitno

RELIGIJA-vaša osobna stvar u koju ne ulazimo dokle god njome ne štetite sebi i drugima

NACIONALNOST- nije bitno odakle ste, već kakvi ste

PREDZNAJJE- nepotrebno, uz malo ljubavi lako ćete svladati sve izazove koji se pred vas stave

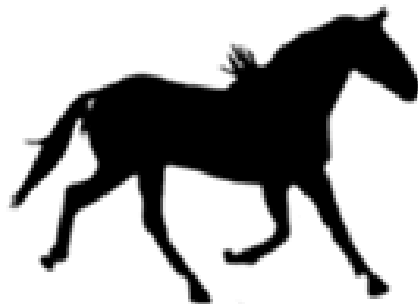
ODNOS PREMA ŽIVOTINJAMA- prisustvo straha pri prvom susretu s konjima normalno je i zdravo jer pokazuje poštovanje koje osjećate prema njima, a ujedno je i odraz vaše odgovornosti; usprkos tome nemojte dopustiti da vas strah spriječi u nastojanju da ovdje pronađete svoje mjesto

ODNOS PREMA LJUDIMA- važno je, kao na poslijetku u svakoj organizaciji i ustanovi, raditi na slozi i produbljivanju međusobne tolerancije, razumijevanju za sve one s kojima dolazimo u kontakt

ODGOVORNOST- neće vam se, niti vam se smiju, zadavati zadaci bez davanja uputa potrebnih da biste ih uspješno izvršili, no isto tako vi svojim radom i trudom morate uzvratiti poklonjeno vam povjerenje

PREPORUKE- nepotrebne

Da biste bili dobar volonter ne morate posjedovati sva znanja i ne morate u onome što radite biti najbolji, jedino što vam je potrebno spremnost je da malim, naizgled beznačajnim gestama ljubavi učinite svijet boljim i sigurnijim mjestom

VOLONTIRANJE

dobro djelo

ili gubitak vremena?

U materijalnoj ludnici koja je zahvatila svijet i proširila se na gotovo sve aspekte života glavni motivator i „vlasnik“ ljudskih sudbina postao je papir različitih valuta, poznatiji pod nazivom novac. Oni koji ga ne posjeduju nerijetko bivaju okarakterizirani kao gubitnici, probisvijeti i breme društva, a njihova se egzistencija svodi na puko preživljavanje. Bolje stojećim pripadnicima društva, bogatijima novcem, no ne nužno i solidarnošću, postavlja se pitanje kako prema svojim manje sretnim sugrađanima treba postupiti.

Jedni svojim postupcima pokazuju naklonost prema „prirodnoj selekciji“, odnosno „preživljavanju najsposobnijih“, čija je polazna točka misao da će samo najsposobniji preživjeti prilagođavajući se svojoj okolini, dok će manje sposobni (oni koji se iz kojekakvih razloga ne mogu prilagoditi; uzrok nije ni bitan, važne su samo posljedice) izumrijeti. Podvrsta tih prvih su ljudi svjesni društvenih nepravdi i nejednakosti kojima se ideja o potrebi preživljavanja najsposobnijih čini u gotovo jednakoj mjeri odbojna kao i ona da oni kao aktivni nositelji društva pomognu u procesu iskorjenjivanja neimaštine i jačanju kolektivne društvene svijesti. Na sreću, da slika svijeta ne bi ostala kronično siva, postoje ljudi koji bez novčane nadoknade i prilike da se uspnu na društvenoj ljestvici svoje slobodno vrijeme posvećuju drugima s ciljem da im uljepšaju i prije svega olakšaju svakodnevicu. Ti ljudi nazivaju se volonterima, a njihov rad volontiranjem i usprkos uvjerenjima pojedinaca, oni nisu „izumrla vrsta“ niti „čudaci bez života“, štoviše s njima dolazimo u kontakt češće no što smo toga svjesni. Svojim djelima oni pokazuju da svijet nije lišen svjetlosti i da se nevjerovatne stvari mogu napraviti kada se velike i male ruke slože, a ideje podijele. Neimaština i vapaj Afrike vidljivi su na svakom koraku, ljudi lišeni nade i osnovnih životnih potrepa nalaze se svuda oko nas. Djeca u domovima prepuštena tuđoj milosti, beskućnici i prosjaci, napuštene životinje- na ovaj ili onaj način svi oni su lualice kojima više od svega treba ljubav. Skeptici će reći da ih neće ljubav

nahriniti i napojiti, dati im toplu odjeću, no vidite tu griješe jer je ljubav odista ključ i rješenje svih problema. Osoba koja voli naći će način da pomogne, izdvoji malo vremena, žrtvuje kavu ili "gablec" za one kojima je to potrebnije jer nemaju obitelj i tople obroke da ih dočekaju nakon naporna dana. Upravo iz ljubavi proizlazi želja za pomaganjem drugima, a svi koji pomažu bez naknada i zahtjeva, polaganja računa za dobročinstva, su volonteri (službeni ili neslužbeni).

U materijalnoj ludnici koja je zahvatila svijet neprofitne stvari često bivaju zanemarivane zbog „nedostatka vremena“, no osmijesi ohrabrenja, zagrljaji i lijepe riječi kolikogod „neprofitni“ bili oduzimaju puno manje vremena od udaraca i omalovažavanja, uvreda koje se osjećamo obavezni nanijeti kada netko pogriješi. Malim, „neprofitnim“ djelima ljubavi stvaramo lanac dovoljno elastičan da primi sve nove članove, struju pozitivne energije koja naginje osobu koja je primila pomoć da primljenu ljubav proslijedi. Brojne udruge nemaju dovoljno sredstava da plaćaju dodatno osoblje jer uz sve izdatke i ovako jedva spajaju kraj s krajem. Volonteri su ti koji im pomažu da nastave s radom. Brojni ljudi imali bi osjećaj da ih je svijet zaboravio da nema projekata u kojima se za njih skupljaju hrana, voda, školski pribor, odjeća i novac. Volonteri u njima sudjeluju i njihovi su ravnopravni nositelji. Brojna djeca koja žive u domovima osjećala bi se usamljeno i nevažno da nema ljudi koji su im spremni vratiti osmijeh na lica- da nema volontera.

Ne svodi se sve na davanje, naravno, nerijetko ono što pomaganjem dobijete ima veću težinu od onoga što ste pružili jer ni najveći skeptici i pesimisti ne mogu osporiti vrijednost iskrenog osmijeha i zahvalnog pogleda koji govori više od sto slika (uzmimo u obzir činjenicu da jedna slika vrijedi tisuću riječi).

Volontiranje je prilika za: upoznavanje novih ljudi, proširenje vidika, dobru zabavu, učenje novih vještina. Može biti kratkoročno (jednodnevno ili dvodnevno sudjelovanje na projektima) ili dugoročno (volontiranje u domovima ili azilima). U konačnici, na kraju dana ili projekta, kada nađu vremena da predahnu i u miru sagledaju uloženi trud i rezultate, većina volontera dođe do identičnog zaključka koji kaže da na svijetu ima daleko važnijih stvari od novca i **da ne postoji papir koji bi smio doći ispred živih stvorenja i stvarati razdor među njima. Sada je na vama da procijenite je li volontiranje gubitak vremena ili dobro djelo.**

Ukoliko želite volontirati u Krilima, javite se našoj kordinatorici Dori Adanić.

[Dora Adanić](#)

Koordinator volontera

Rođena u Zagrebu 1987. godine. Od kad zna za sebe voli konje i sve što je vezano uz njih. Taj afinitet je doveo do udruge Krila u kojoj je počela volontirati s 14 godina. Nakon 3 godine volontiranja, odlučila se posvetiti svom najdražem sportu –jahanju. Uz svakodnevne treninge završila je 18.jezičnu gimnaziju i upisala fakultet RGN. Redovna je studentica 3.godine geološkog inženjerstva . Njen svakodnevnan posao jest osobni trener (za ljude). U udruzi volontira kao trener konja uz obnašanje funkcije koordinatora volontera.

ŽIVOT S POTEŠKOĆAMA AMAČOKŠETOP S TOVIŠ

Postoje propisi o tome kako treba izgledati, u što treba vjerovati, što treba slušati, što držati normalnim, a što abnormalnim- ta pravila nisu zakoni, ali imaju podjednaku težinu uzmemo li u obzir činjenicu da zatvor sam po sebi ne mora, i da na kraju krajeva ne oduzima samo našu fizičku slobodu, tj. mogućnost prostorno-vremenskog kretanja. Ti kvazi zakoni poznatiji su pod nazivom: „općeprihvaćeni društveni stavovi“ (kodeksi). Oni se od zajednice do zajednice mijenjaju. Prema tome definicija normalnog uključivala bi stavove koje dijeli većina ljudi s istog ili užeg područja. S druge strane neke predrasude povezuju veliki dio ljudske populacije. Prva među njima osuda je svega što odstupa od zlatnih okvira normale unutar kojih bi se trebalo živjeti. U ovoj kategoriji posebno su ugroženi oni koji su se zbog bolesti, druge vjeroispovjesti ili društveno neprihvatljivih svjetonazora od tih okvira odvojili. Tu nastupa svima nam dobro poznat proces eliminacije, odnosno izolacije svih potencijalnih prijetnji koje bi mogle poremetiti zlatne okvire normale i unijeti razdor ili barem potaknuti pitanja o stvarima koje ne želimo unutar svojih života.

Deformacije nisu samo fizičke, odnosno ne manifestiraju se nužno u obliku tjelesnih nedostataka. Štoviše svjesno tvrdim da ne postoji osoba koja nije pogođena nekim vidom deformacija, iako one nisu niti će ikada biti na svima izražene na jednak način. Ovdje pojmom deformacija obuhvaćam čitavu paletu psiho-fizičkih nedostataka koji narušavaju idealnu formu bića, stvari i pojava. Najgore deformacije su one oku nevidljive kao primjerice pretjerani egoizam koji rezultira gubitkom humanosti. Od davnina čovjek drži do estetike što samo po sebi ne zaslužuje osudu. Ipak, vrijedna osude je činjenica da je vanjština nerijetko jedini kriterij prema kojemu se svijet, samim time i ljudi prosuđuju ili se u najmanju ruku vanjština može nazvati dominantnim čimbenikom pri stvaranju prvog dojma. Takvo prosuđivanje, eliminacija, najviše pogađa one čiji identitet nije prošao proces izgradnje bilo to zbog dobi ili same okoline koja na pojedince djeluje ograničavajuće prisiljavajući ih da se pokore glasu gomile.

Ponekad je u ljudima koji nas okružuju i događajima koji nas obilježuju lakše pronaći mane, nego vrline. Štoviše i nije potreban preveliki talent da bismo nekoga povrijedili i prikazali u negativnom svjetlu, potrebno je puno više snage i nježnosti da zaobiđemo ono što nam vid nameće i u procjenu osoba i situacija krenemo srcem. Da kroz sve ono što nas od nekoga na temelju prvog pogleda odbija prodremo do onoga što je na neki način skriveno od svijeta, a usprkos tome se tamo nalazi.

Ponekad pravovremenim pružanjem ruke prijateljstva možemo izmjeniti nečiji svijet i sivu svakodnevicu ispuniti bojama. Jednostavnom gestom ljubavi možemo pridonijeti u ispravljanju nepravde, prekinuti lanac samoće i obezvrjeđivanja, pretvoriti nečiji svijet u bolje mjesto, mjesto u kojemu ima prostora za nadu u bolje sutra u ravnopravnost koja im je predugo uskraćivana .

O važnosti ljudi koje srećemo...

Prvi nauk

AUTOR NEPOZNAT

.....Nakon nekoliko mjeseci studija medicine profesor nam je podijelio test. Bio sam uzoran student i brzo sam odgovorio na sva pitanja osim zadnjega: "Kako se zove naša čistačica?" Predao sam test neispunivši zadnje pitanje. Pred kraj testa kolega je upitao profesora hoće li i zadnje pitanje utjecati na ocjenu.

"Naravno!" odgovorio je profesor. "**U životu ćete upoznati mnoge ljude. Svatko od njih značajan je na svoj način. Svatko zaslužuje vašu pozornost, makar mu namijenili samo pozdrav ili osmijeh.**"

Nikad nisam zaboravio tu lekciju, a i saznao sam da se čistačica zvala Maria.

TREĆI NAUK

A photograph showing two hands, one on the left and one on the right, holding three monarch butterflies. One butterfly is perched on the left hand, another on the right hand, and a third is flying in the air between them. The hands are light-skinned and the background is white.

Pred godinama, kad je cijena sladoleda bila mnogo manja no danas, desetogodišnji dječak sjeo je u slastičarnu. Konobarica mu je donijela času vode.

“Koliko košta porcija sladoleda?” upitao je dječak.
“Pedeset centi” odgovorila mu je konobarica.

Dječak je izbrojao svoje kovanice.

A koliko košta ovaj sladoled u čašici ?”

Tad su u slastičarnu počeli dolaziti drugi gosti i konobarica je polako gubila strpljenje. “35 centi”, grubo mu je odgovorila.

Dječak je jos jednom prebrojao kovanice i odvratio:

“Donesite mi onda sladoled u čašici.”

Konobarica mu je donijela sladoled i račun. Dječak je pojeo svoj sladoled, platio račun na blagajni i otišao.

Kad se konobarica vratila k stolu, kako bi ga pospremila, počela je plakati. Na rubu tanjurića dječak je ostavio 15 centi napojnice.

Dječak je izabrao sladoled u čašici, umjesto cijele porcije kako bi imao dovoljno za napojnicu.

Djela govore više od riječi, da volontiranje ne bi ostalo visjeti u zraku kao apstraktan i naposve nedokučiv pojam, donosimo vam konkretno iskustvo volontiranja u Krilima.

JA- Za početak hvala ti što si pristala na ovaj intervju; možeš li se ukratko predstaviti našim čitateljima?

LUCIJA- Ma nema na čemu, pristala sam samo zato da bih možda kao motivirala nove i buduće volontere i bila im uzor kojem trebaju težiti (ne, nisam narcisoidna). :-D Ja sam Lucija.

JA- Kada si počela volontirati i zašto si se odlučila upravo za Krila?

LUCIJA- Volontirati sam počela s 14 godina (dakle čim sam mogla, sad je zakon promijenjen pa nadobudna djeca moraju čekati do petnaeste). Ne zbog samog volontiranja, nego zato jer su tamo postojali konji. Nisam imala pojma kaj je to terapijsko jahanje. No, nije trebalo puno da me oduševi i zadrži tamo. Tako da sam ostala uglavnom zbog funkcije samih terapija. Ono što me trenutno motivira su ljudi poput Mateje Drempetić (moram ju spomenuti), koji su toliko predani i uživljeni u ono što rade da to ne može ništa drugo nego inspirirati. Prošlo je tu puno volontera koji su bili nevjerojatno nesebični, marljivi, energični, strpljivi i razumni da je to bilo vrijedno divljenja. Neki od njih su i dan danas tu i obožavam ih. :-) I ne misle da je volontiranje donkihотовski posao za njih same. Volontiranje uči, u svakom smislu. A volontiranje u Krilima ne samo da izgrađuje i nadopunjava osobnost (pogotovo ako tamo provedeš godine života u kojima odrastaš), nego i razvija inteligenciju (da, da, treba smisliti kako sam spremiti deset konja po mrklom mraku dok se svi istovremeno tuku na vratima), i emocionalnu inteligenciju (upoznaš zbilja različite tipove ljudi, neki ti se sviđaju više, neki manje, neki ti se uopće ne sviđaju i izluđuju te, ali ono što naučiš je prihvatiti da su ljudi različiti i da sa svakim od njih trebaš naučiti komunicirati, sporazumjeti se i izaći na kraj). Osim tih svih mozgovnih, karakternih, terapijskih, dobročiniteljskih i ostalih bla bla bla stvari, motiviraju me ona trenutno dva luda psetanca, konjevi, trave, šume, kiše, sunca, drveća, tišina koju imam na večernjem hranjenju kad želim biti asocialna, blato po kojem glumimo svinje u gumenim čizmama i sve ostale divne stvari koje

opuštaju i ispunjavaju.

JA- Koliko već volontiraš u Krilima?

LUCIJA- Još ne puno pa će biti 5 godina.

JA- Možeš li izdvojiti neko iskustvo/ epizodu s Krila koje ti je ostalo u posebno dragom sjećanju i zašto?

LUCIJA- Ah. Ima toga. Kupanje konja ljeti i špricanje Anje i Helene V. ;-)
Gacanje po blatu. Spremanje konja bez kabanice kad se spusti pljusak.
Čuđenje kad stanem i skužim u jednom trenutku da je proljeće i da je drveće zapravo i prolistalo. Smiješak kad novi volonter stavi sedlo naopako i pita je li dobro zasedlao. :-)
Nastavila bih dalje al' moram ić učit.

JA- Jesi li imala ikakvog iskustva u radu s konjima prije dolaska na Krila?

LUCIJA- Osim jahanja 10 minuta po Maksimiru s pet godina, ne.

JA- Već duže vrijeme treniraš s Tinkom, kako bi opisala vašu suradnju?

LUCIJA- Uz puno truda, strpljenja, učenja, sporazumijevanja i tolerancije kao jako uspješnu.

JA- Želiš li se i u budućnosti baviti nečim vezanim uz konje profesionalno ili kao hobbijem?

LUCIJA- Budućnost je jako relativan pojam.

JA- I za kraj imaš li kakav savijet za nove volontere i one koji razmišljaju o volontiranju u Krilima?

LUCIJA- Naoružajte se smiješkom i učinite nešto. I zapamtite da namjera čini razliku između ljudi.

Birdie
says

Za Tinku kaže: Tinka je jedno slatko konjsko stvorenje. Jako je

znatiželjna i voli biti informirana o stvarima koje se događaju oko nje.

Nedaj Bože da bi bila isključena iz nečeg. Lukava je pa ako vidi da se

može prošvercati ili ljenčariti onda će to i napraviti. Malo voli zezati nove

volontere ako skuži da nisu baš sigurni u ono što rade. Ali to sve samo

zato da bi postali što bolji i što bolje naučili. :-)

4. TERAPIJE

Terapijsko jahanje je metoda rehabilitacije i rekreacije priznata u svijetu, s mnogobrojnim pozitivnim učincima na tijelo, psihu i socijalizaciju osoba s invaliditetom. Ujedno je i pomoćna terapija u tretmanima različitih vrsta invaliditeta koja postiže izvrsne rezultate, naročito kod neuromuskularnih poremećaja, pružajući jedini mogući nadomjestak hodanju osobama koje ne hodaju.

Ciljevi terapijskog jahanja

1. Poboljšanje općeg zdravstvenog stanja osoba s invaliditetom:

- smanjenje spazmi/grčeva
- povećanje mobilnosti
- povećanje izdržljivosti
- cirkulacije, disanja i probave
- smanjenje uzimanja lijekova protiv spazmi i bolova

2. Učenje jahanja:

- ovladavanje osnovnim vještinama jahanja
- samostalno jahanje
- priprema pojedinih jahača za sportska natjecanja

3. Psihosocijalna integracija:

4. povećanje broja socijalnih kontakata

5. kvalitetno strukturiranje vremena

6. smanjenje osjećaja socijalne izoliranosti

7. edukacija u radu s osobama s invaliditetom

8. smanjivanje predrasuda prema osobama s invaliditetom

Susret s ANĐELOM

Nerijetko ne primjećujemo ljude koji prolaze pored nas, njihove brige, nade i strahove.

Tek poneki osmijeh ili suza natjeraju nas da zastanemo i pozornost poklonimo nekome/nečemu što nismo mi sami; da prestanemo sebe stavljati na prvo mjesto i bez računice napravimo ili kažemo nešto što će usrećiti ljude oko nas.

Na Krila sam prvi put došla u sklopu nastave i jedino što je okupiralo moje misli bila je nada da ćemo što prije moći otići, vratiti se svojim životima. Ipak, svjesna činjenice da smo ovdje došli da bismo naučili nešto više o volontiranju i međusobnom pomaganju odlučila sam bez predrasuda pogledati svoju okolinu. Lokacija je bila dobra: livade, potok i konji, sve to djeluje pomalo idilično, no ruku na srce ima mnogo lijepih i ljepših mjesta. U svemu tome jednostavno nisam uspijevala naći ono nešto što bi me natjeralo da se definitivno i beskompromisno odlučim na volontiranje ovdje. Ono nešto što bi ugasilo moje sumnje i reklo mi da je upravo ovo organizacija u kojoj želim ostati.

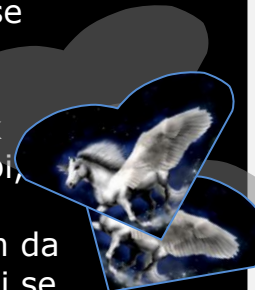
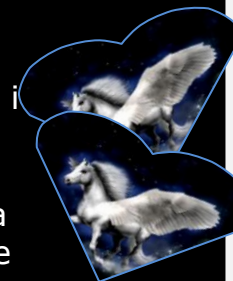
Upravo tu se odvio moj prvi susret s terapijskim jahanjem, u kojem sam bila pratitelj, moj zadatak je bio paziti na sigurnost djeteta na konju. Da sam prije podizanja ruke, pokušaja aktivnog sudjelovanja, znala što će biti moj zadatak ne znam bih li zaista imala dovoljno hrabrosti da se javim za njegovo izvršavanje. Ipak, sada se nije dalo više ništa učiniti, izuzev izvršavanja.

Od tada je prošlo gotovo pola godine i djevojčice čiji sam pratitelj bila ne sjećam se najbolje. Znam da se zvala Petra, da je imala šest godina i da je bila ono nešto što mi je dalo do znanja da je mjesto na kojem sam se našla ono na kojem želim biti.

Mogu vam reći da je tijekom tog sata Petra pokazala više hrabrosti i strpljenja nego što bi mnogi stariji na njenom mjestu, a njoj je bilo tek šest godina. Nije se žalila na bol, iako se po njoj moglo vidjeti da je trpila, nije se žalila čak ni kada se konj prepao i ubrzao, ostala je smirena.

Nerijetko ne primjećujemo ljude koji prolaze pored nas, no ja sumnjam da ću Petru ikada moći zaboraviti. Petru i drugu djecu, ljude poput nje koji se svakodnevno bore sa svojim bolestima, koji idu dalje usprkos privremenim zastajanjima, pretrpljenoj boli i čestom nerazumijevanju okoline.

S vremena na vrijeme susrećemo anđele jer oni su svuda oko nas, jedino što se od nas očekuje je da se zaustavimo i damo im priliku, trenutak u kojem bez predrasuda susretnemo njihov pogled, bit će dovoljan da ih prepoznamo.

**Naučio si me da čujem pjesmu kiše,
I da se ljubav velikim slovom piše...
Naučio si me da govorim bez riječi,
Da pokažem ti sve što ti ne znam reći...
Naučio si me tajne koje znaju,
Oni koji srce bezuvjetno daju...**

**Vjerujem u anđele,da dobro je u svakome,
Ako gledaš srcem svim i ti jedan si od njih...
Vjerujem u anđele,poznám ih po očima,
Kad si blizu čini se,Bogu bliže sam i ja...**

**Naučio si me da budem bolja,jača,
I da se dobro djelo uvijek dobrim vraća...
Naučio si me da slijedim svoje snove,
Da učim o životu od ljudi koji vole...**

**Vjerujem u anđele,da dobro je u svakome,
Ako gledaš srcem svim i ti jedan si od njih...
Vjerujem u anđele,poznám ih po očima,
Kad si blizu čini se,Bogu bliže sam i ja...
...NAUČIO SI ME DA VJERUJEM U ČUDA.**

BEND AID (PJESMA ZA MALOG ROBIJA)

5. RADNE AKCIJE

POSPREMANJE GARDEROBE

Rezultat pospremanja - > sortirane i zapakirane stvar

DOGAĐAJI KOJI SU TOME PRETHODILI.....

Kad se radi onda se radi!

Pravi tim djeluje zajedno!

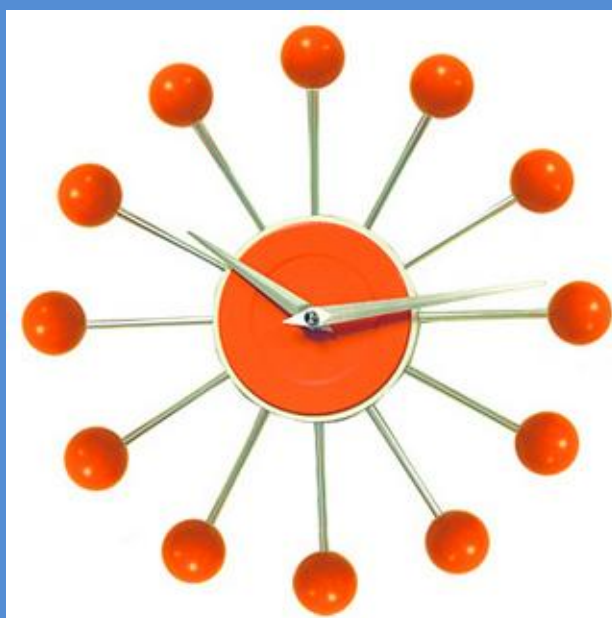
.....svaki početak je
TEŽAK..., ne dajte
se obeshrabriti...

.....završna faza rada.....

...istina, u stvarnosti je malo duže trajalo..

6. DRUŽENJA

Netko je davno rekao da je u radu spas.

Realno gledajući, rad je doista neophodan za život.

Zahvaljujući njemu posjedujemo sve što posjedujemo i stvaramo temelje za budućnost, otvaramo prostor za snove.

No isto tako ne može se reći da je apsolutno sve u radu.

Ponekad treba stati i jednostavno uživati u trenutku.

Dati priliku sebi, ali i ljudima koji nas okružaju da postanu dio našega svijeta.

Priliku da razmjenimo znanja i iskustva, upoznamo druge svjetonazore i što je najvažnije od svega da spoznamo svijet u kojem živimo i steknemo prijatelje.

- Albert Camus

- "Ne hodaj ispred mene, možda neću slijediti. Ne hodaj iza mene, možda neću voditi. Hodaj pokraj mene i samo budi moj prijatelj."

Cicero

○ "Život bez prijateljstva je ništa."

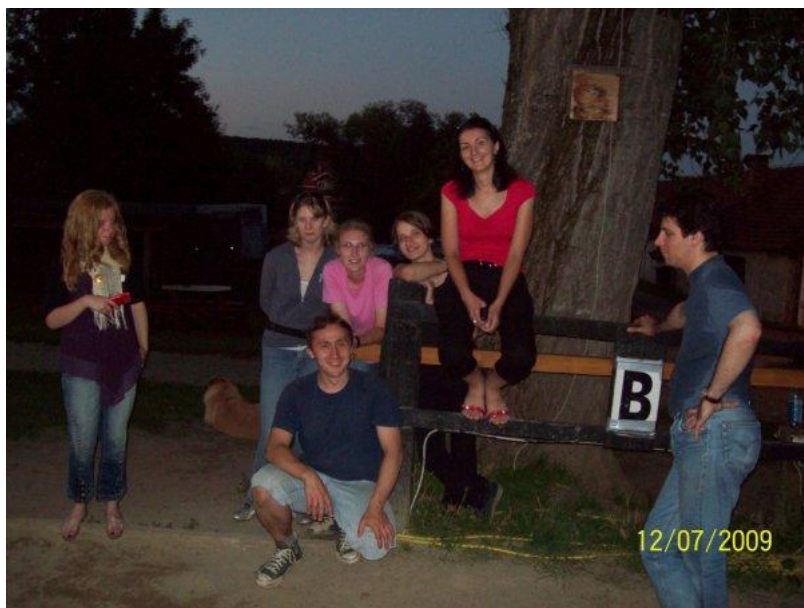
• Henry David Thoreau

"Jezik prijateljstva nisu riječi nego značenja."

Milan Kundera

"Prijateljstvo kao vrijednost iznad svih drugih vrijednosti."

Muhammad Ali

"Prijateljstvo je najteža stvar na svijetu za objasniti. To nije nešto što se uči u školi, ali ako nisi naučio što je smisao prijateljstva, uistinu nisi ništa naučio."

- [Voltaire](#)

"Prijateljstvo je sastavni dio ljudske sreće."

Druži se sa onima koji će te boljim činiti.

6. RADOVI VOLONTERA

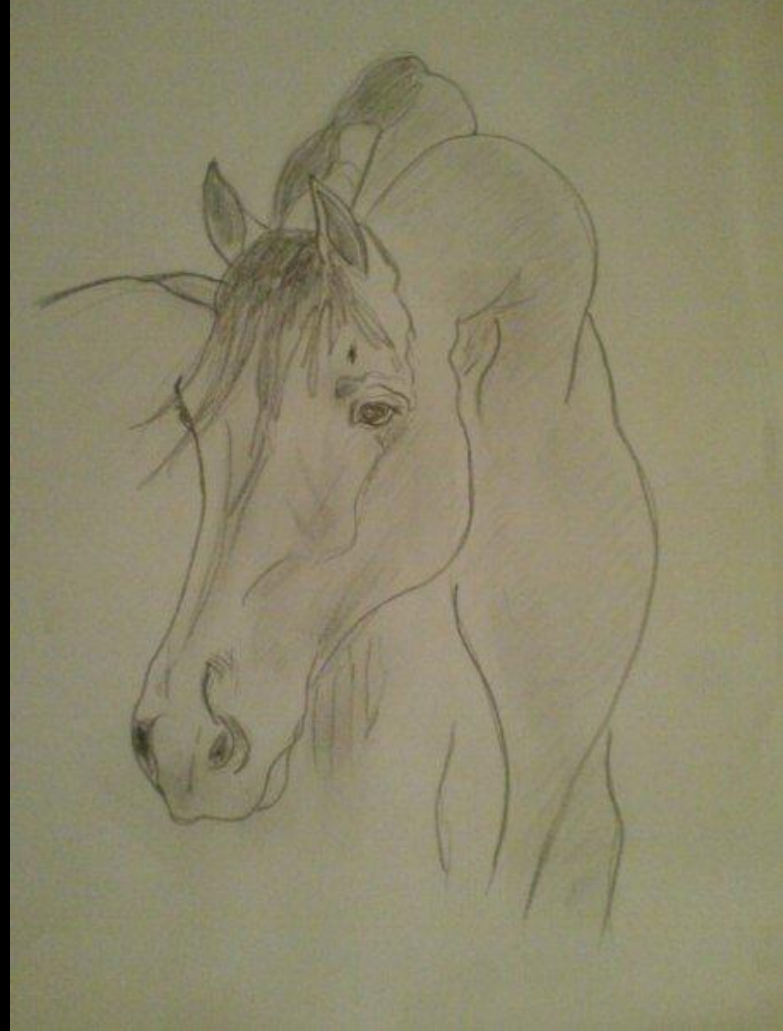
Uz dobru volju i predanost povjerenim zadacima naši se volonteri mogu pohvaliti i visokim stupnjem kreativnosti.

U ovom vam broju pružamo uvid u mali dio zbirke crteža naše dugogodišnje volonterke Lane Tocko.

Kakvi su to vi sami morate procijeniti!?

Osobno, smatram da je trebala studirati umjetnost i da u ljudima poput nje leži budućnost hrvatskog slikarstva i to, po svemu sudeći, prilično blistava budućnost.

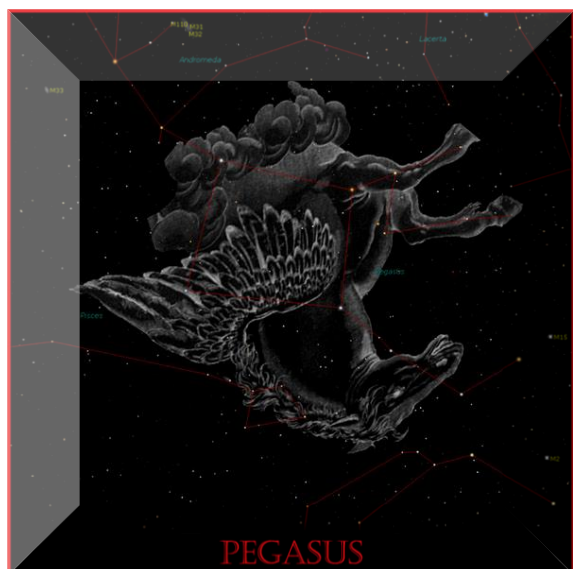

Ova klupica rad je naših volontera Dejana i Borisa, ovom im prilikom još jednom zahvaljujemo što su svojim velikim doprinosom pomogli(i što i dalje pomažu u unaprijeđenju Krila)

DEČKI HVALA VAM!

KAO VJETAR, by Marija Koren

BIO SI KAO JUŽNI VJETAR,
SLOBODAN, SNAŽAN I BRZ
I JURIO SI, JURIO, JURIO

A KAD TE ČAROLIJA S NEBA
PRETVORILA U PLEMENITO I
VELIČANSTVENO BIĆE,
TI SI I DALJE
JURIO, JURIO, JURIO

I TADA SUSREO SI BIĆE,
DRUGAČIJE OD SVIH,
ŠTO TE JE NA TAJNI NAČIN SEBI ZVALO,
ALI I OPET TI SI
JURIO, JURIO, JURIO

ALI VRATIO SI SE
I STVORENA JE VEZA S BIĆEM,
ŠTO TE NEODOLJIVIM ZOVOM K SEBI PRIZIVALO
I OPET, JOŠ I DALJE TI SI
JURIO, JURIO, JURIO

I SAD KAD ZAUVIJEK VAS VEŽE
ONA TAJNA VEZA
SAD JURITE ZAJEDNO,
NA KRILIMA OD LJUBAVI I VJETRA,
DO SLOBODE I ZVIJEZDA
I
JURITE, JURITE,
JURITE ...

O VOLONTIRANJU U KRILIMA...

„ Dan što ga čovjek posveti drugome nije nipošto gubitak, već dobitak. Dani u kojima ne učinimo ništa za druge, već samo za sebe, to su izgubljeni dani. „ (I. Merz)

Zovem se Viktorija. Učenica sam XVIII. Gimnazije, 4.c razreda. Živim u Retkovcu, zagrebačkoj četvrti smještenoj između Dubrave i Dubca, za koji me vežu mnoge uspomene počevši od prvih koraka i upoznavanja svijeta do

osnovnoškolskih ljubavi , obitelji i Imam osamnaest se budućnost tiče imam više pitanja odgovora. Ono što da će ovaj razred utjecati na moju zato mi je škola glavnih prioriteta. da si u najvećoj mjeri osiguram izaberem fakultet Što se studiranja bih studirati talijanistiku ili Slobodno vrijeme, nađem, se trudim ljudima koje volim

dana, prve prijatelja. godina ; što trenutno no znam jest uvelike budućnost i jedan od Mogućnost mogućoj bolje sutra i koji želim. tiče voljela filozofiju i novinarstvo. dok ga provesti s i radeći

stvari koje me usrećuju kao primjerice: čitanje knjiga, učenje talijanskog, pisanje za Kreativni kaos(školski časopis)..i sl.

Volontiranjem se bavim od ožujka 2009, dakle približno devet mjeseci, a volontiram u Krilima-udruzi terapijskog jahanja. Prije toga sam u sklopu školske akcije sudjelovala na projektu Dani Trešnjevačkih klinaca, što je uključivalo prikupljanje osnovnih potrebitina za djecu iz siromašnih obitelji(prikupljanje se vršilo unutar razreda) i dolazak na dodjelu poklona djeci.

Što se rada većinom
Moj termin od 17 do
dežurstvo i konji uvode u toplijim oko 18h pa uvođenjem dežurstvo. sjeno, a dobivaju i

u Krilima tiče, ja se bavim hranjenjem konja. volontiranja je subotom 20h- odnosno večernje hranjenje. Preko zime se ranije dakle oko 16h, no mjesecima ih se uvodi što se rada tiče tada konja počinjem Konji prvo dobivaju nakon toga centaur, neki

primjese(lucernu/zob/ulje). Na Krilima se uz četrnaest konja(Flora, Amelie, Asja, Zandy, Tinka, Oprah, Azaro, Arkašon, Loton, Rubin, Naci, Karvaly, Alf i Ravelo) nalaze i psi (Bela i Bobi) i mačke- koje je također potrebno nahraniti.

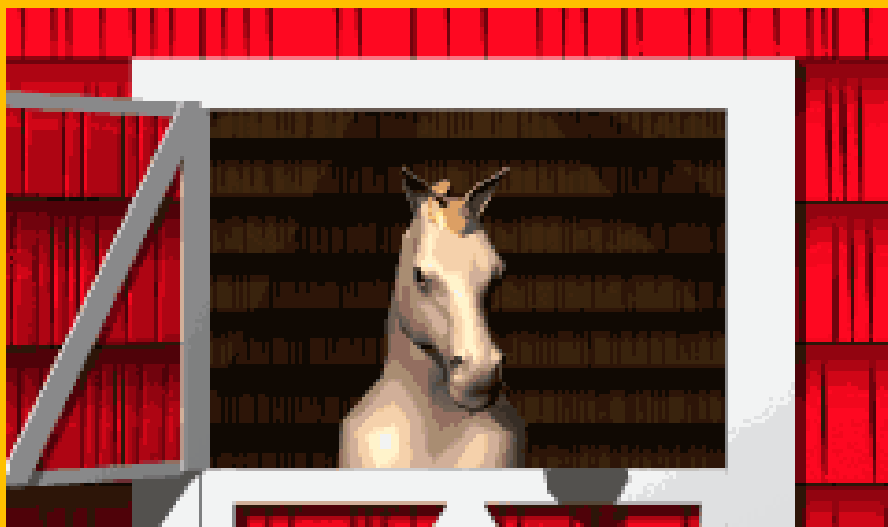
Tu su i terapije i hipoterapije, u terapijama sam sudjelovala dok u hipoterapiji još nisam. Po novom uređujem i časopis za Krila, tj. pišem o konjima, radnim akcijama, volonterima, terapijama....

Volontiranjem sam se počela baviti neovisno o želji da spasim svijet ili učinim dobro djelo, prije bih rekla da se radi o želji da barem nakratko pobjegnem od materijalne ludnice koja je zahvatila svijet i sve aspekte života. Da pronađem mjesto gdje je osobnost važnija od odjeće i fizičkog izgleda. Na Krila sam prvi put došla sa školom, u sklopu DON-a, projektnog tjedna koji je jedna od tradicija XVIII. Gimnazije, a čiji je zadatak potaknuti druženje samih učenika, ali i profesora kroz rad i zabavu. Svake se godine odabire tema i na temelju nje se osmišljaju radionice. Tema prošlogodišnjeg DON-a bio je novac, a radionica u kojoj sam ja bila zvala se „ Nije u Šoldima sve“. Tako smo obilazeći razne

udruge došli i na Krila. Na pitanje zašto sam na njima odlučila ostati volontirat odgovor je jedna šestogodišnja djevojčica, korisnica terapije, koja mi je pokazala da hrabrost i strpljenje nisu odlike samo odraslih. Nerijetko na drugima prvo primjetimo nedostatke na temelju kojih ih osudimo ne davši im nikada stvarnu priliku da nam se približe i pokažu tko su i koliko vrijede, a vrijede puno više no što nam naše predrasude govore. Za mene Krila predstavljaju nadu jer su me naučila da kolikogod sitne bile, geste ljubavi čine razliku. Na njima sam upoznala prekrasne ljude koji bez novčane nadoknade i prilike da se uspnu na društvenoj ljestvici svoje slobodno vrijeme posvećuju drugima s ciljem da im uljepšaju i prije svega olakšaju svakodnevicu. Volontiranje bih preporučila svima jer je rad koji oplemenjuje, iz osobnog iskustva znam da se veliki dio pruženoga vraća, a i malo stvari može konkurirati zahvalnom pogledu životinja i dječijem osmijehu- činjenici da ste upravo vi nekome uljepšali dan.

7.o konjima....'

U ovom ćemo vas broju поближе upoznati s dijelom anatomije konja i njihovim porijeklom. Kroz predavanje

Hane Bobinac

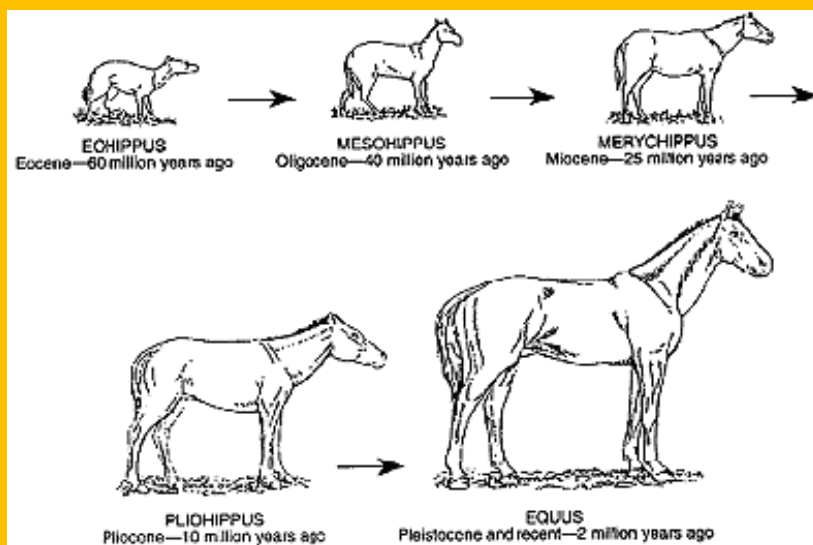
1. Anatomija

Anatomija je grana biologije i medicine koja se bavi strukturom živih bića.

Konj (Equus caballus) je veliki četveronožni sisavac, pripadnik roda Equus. Konji su odavno bili jedna od najvažnijih domaćih životinja koja se uzgaja u vrlo velikom broju raznih pasmina, a živi širom svijeta.

Taksonomski, domaći konji su domesticirani oblik divljih konja (Equus ferus), i zajedno s magarcima i zebraama spadaju u porodicu konja (Equidae), u red neparnoprstaša.

Razvoj konja

Povijest konja počela je u eocenu prije oko 55 milijuna godina. Konj je prošao kroz čitav niz faza evolucije (Eohippus, Mesohippus, Miohippus, Merychippus i Pliohippus da...) da bi došao do oblika u kojem ga danas poznajemo. Danas postoji više od 75 milijuna domaćih (pitomih) konja, podijeljenih u više od 100 različitih pasmina. Preci današnjeg konja težili oko 50 kilograma. Konj u obličju koje mi poznajemo nastao je otprilike prije 10 milijuna godina. Danas ima konja koji mogu težiti i više od tone.

Takva izrazita primjena oblika i veličine rezultat je klimatsko-geografskih i hranidbenih mijena i promjena tijekom milijuna godina. Domestifikacija (udomaćivanje) konja uslijedila je u mlađem i srednjem kamenom dobu, odnosno od 10.000 do 2000 godina prije Krista. Domaći konj razvio se u Europi između 3000. i 2000. godine prije Krista.

Najstariji nama poznati predak konja je **PRAKONJ - hirkoterij (Eohippus - Hyracotherium)**. Bio je visok od 30 do 45 cm i težak od 5 do 15 kg. Dužina glave i trupa je bila od 60 do 90cm. Živio je prije nekih 55 milijuna godina i Europi i Sjevernoj Americi. Smatra se praocem svih kopitara i papkara. Imao je primitivnu kratku glavu s očima postavljenim po sredini glave.

Hranio se lišcem drveća i grmlja. Za razliku od današnjih konja koji na svakoj nozi imaju po jedan prst, prakonji su imali po četiri prsta na prednjim nogama i po tri prsta na stražnjim nogama, imali su šiljaste zube i zaobljena leđa. Prvi fosil prakonja je pronađen 1839. u engleskoj grofoviji Kent, a pronašao ga je sir Richard Owen.

Orohippus (planinski konj) se razvio iz Eohippusa prije oko 50 milijuna godina. Jedina veća razlika između njih je slabljenje malih prstiju i jačanje srednjih, te se kod Orohippusa zadnji pretkutnjak promijenio u kutnjak. Krune na zubima su bile izraženije što znači da se Orohippus hranio žilavijim biljkama. Imao je 15 pari rebara (3 para manje od Eohippusa).

Epihippus je nastao od Orohippus-a prije nekih 47 milijuna godina. Kod njega je primjećen jedino razvoj zuba, sada su i zadnja dva pretkutnjaka postali kutnjaci te je Epihippus dobio pet zubi za mljevenje hrane.

Slijedeći stupanj evolucije konja je **Mesohippus** koji se pojavio prije otprilike 37 milijuna godina, bio je visok oko 45cm, imao je prilagođenije zubalo i bio je prvi s tri prsta na nogama. Svoje ime Mesohippus, koje znači srednji konj, je dobio zato jer je prijelazni stupanj između konja sličnih eohippusu i konja sličnih "modernom" konju. U usporedbi s Eohippusom leđa su mu manje zakrivljena i noge i vrat su mu duži, imao je izduljenije lice i moždane hemisfere su mu veće. Pošto je bio viši i sa dužim nogama bio je i brži od svojih predaka, te su mu počele nestajati

točke po krznu koje su sluzile boljoj kamuflaži. Većina fosila Mesohippusa je pronađena na velikim ravnicama Dakote i Nebraske.

Merychippus je bio visok oko jednog metra, što ga čini najvišim konjem do tada. Također je imao tri prsta kao i Mesohippus, ali je stajao samo na jednom srednjem prstu, koji je počeo nalikovati na danjašnje kopito. Njuška mu se izdužila, a čeljust se udubila dok su se oči još više razdvojile; sve u svemu bio je puno okretniji od svojih predaka.

Merychippus je živio u krdima prije otprilike 17 milijuna godina, bio je dosta sličan danšnjem konju i imao je duguljastu glavu.

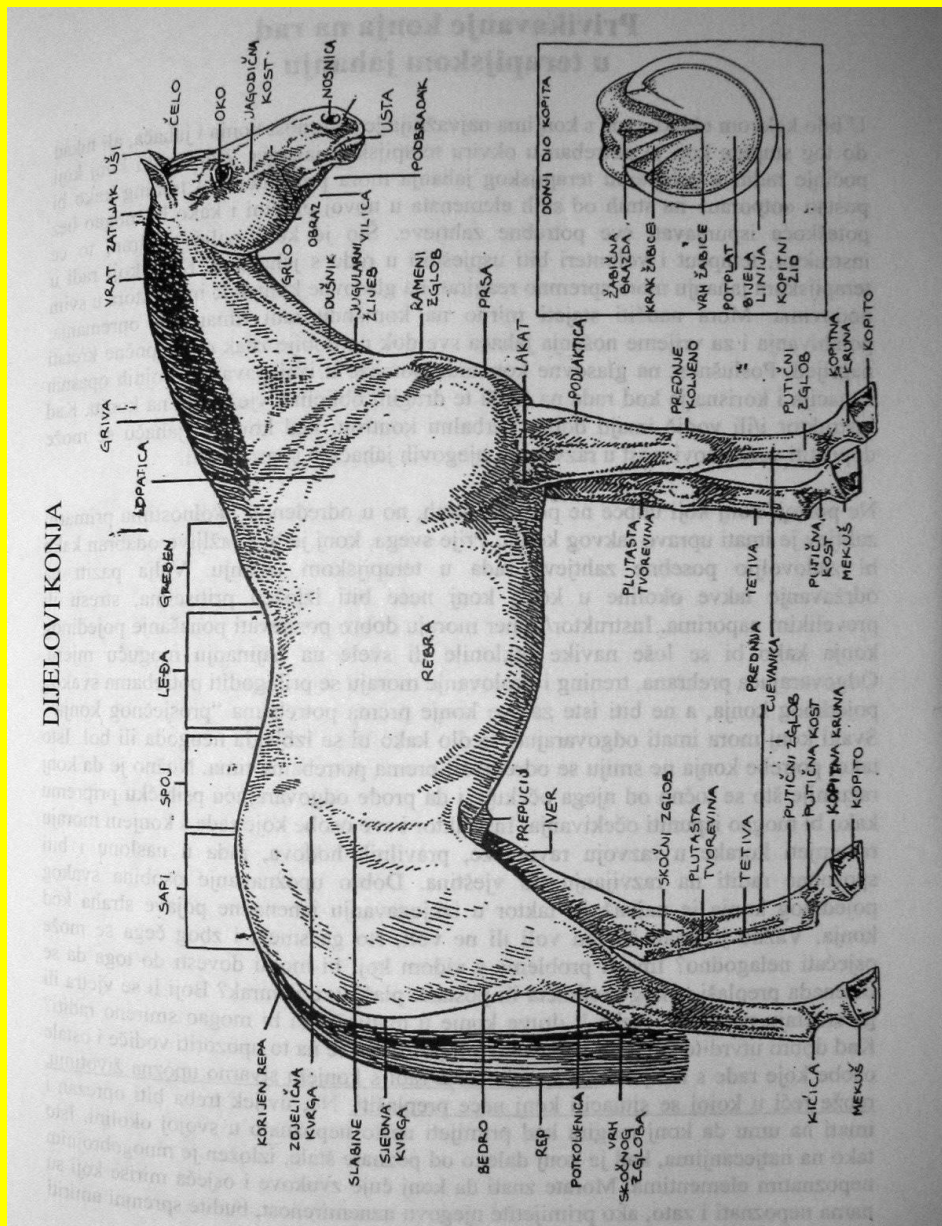

Pliohippus je prvi konj s jednim kopitom, a razvio prije 10 milijuna godina. Na nogama je imao jake ligamente čime je dobio na brzini, imao je 19 pari rebara. Pliohippus je bio veličine magarca, griva mu je bila čvrsta i uspravna. Bio je nastanjen u Sjevernoj Americi.

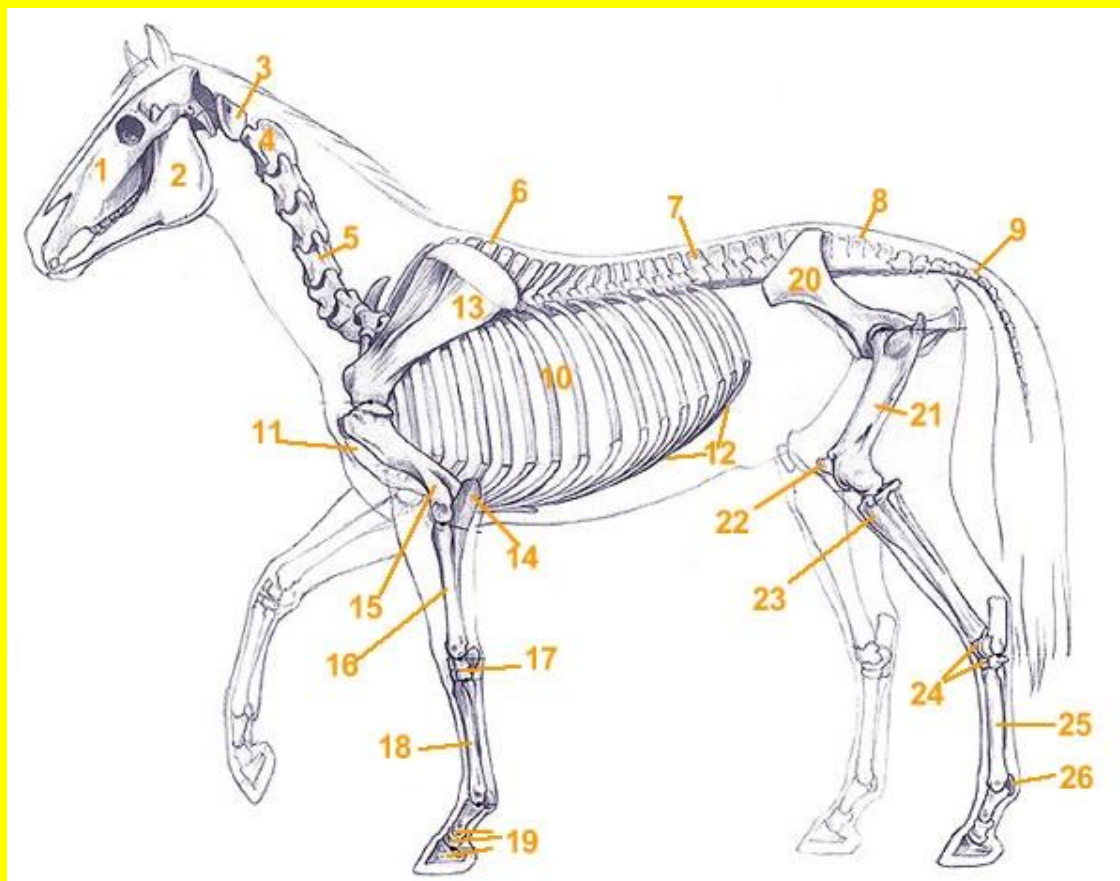
Equus - moderni konj - u početku je njegovo tijelo više sličilo zebri, a glava je izgledala kao glava današnjeg magarca. Vrste Equus-a živjele su od prije 5 milijuna godina do danas, njegovi fosili su pronalazeni na svakom kontinentu osim na Antartiku i Australiji. Živuce vrste Equus-a uključuju konje, magarce i zebre. Najvjerojatnije su imali uspravne krute grive, nitaste repove, uši su im bile srednje veličine i na nogama su imali pruge.

I.2. Građa konja

Sa 210 kostiju i 700 mišića, nije čudo da konj može uzrokovati malo problema za one koji uče njegovu anatomiju.

1.2.1 Kostur

01 - gornja čeljust	08 - križni kralješci	15 - ramena kost	22 - iver
02 - donja čeljust	09 - repni kralješci	16 - palčana kost	23 - goljениčna kost
03 - nosač (atlas)	10 - rebra	17 - zapeščajni zglob	24 - skočni zglob
04 - obrtač (axis)	11 - prsna kost	18 - peščajna kost	25 - stopalna kost
05 - vratni kralješci	12 - rebreni luk	19 - članci prsta	26 - proksimalna sezamoidna kost
06 - grudni kralješci	13 - lopatica	20 - zdjelica	
07 - slabinski kralješci	14 - lakatna kost	21 - bedrena kost	

Kosti su zglobovima i ligamentima povezane u cijelinu koja čini kostur te je mehanička osnova tijela. Kostur konja se sastoji od preko 200 kostiju koje su uglavnom zglobno povezane, dok je manji dio kostiju povezan tetivama i mišićima.

Kostur konja može se podijeliti na dva dijela:

1. centralni skeleton - je onaj dio kostura koji tijelu daje njegov oblik i ujedno štiti vitalne organe konja, a to su:

- lubanja koja štiti mozak
- kralježnica koja se proteže od lubanje do repa, u njoj se nalazi kičmena moždina
- grudna šupljina (sternum i rebra) koja štiti srce, pluća i ostale sustave krvotoka i probave

2. priključni skeleton - je dio kostura koji podržava tijelo, a sastoji se od ramena i prednjih nogu te karličnih kostiju i zadnjih nogu.

Prednje noge nose većinu težine tijela, pa je njihova struktura takva da ublažuju sto više trešnje. Zadnje noge su "pogon" konja te su sposobne proizvesti brzu i kontroliranu snagu.

Kopita na prednjim nogama su drugačijeg oblika od kopita stažnjih nogu - prednja kopita su okruglasta, a stražnja su malo izduženija u odnosu na prednja.

Sam koštani sustav može se podijeliti na kosti:

- **glave**
- **kralježnice**
- **grudne šupljine**
- **prednjih nogu**
- **straznjih nogu**

KOSTI GLAVE (ossa capitis) se dijele na:

- lubanjske kosti (ossa cranii)
- lične kosti (ossa fasciei)

Lubanjske kosti dijelimo na parne i neparne. Pod parne spadaju čeona, tjemena i sljepoočna kost, dok su neparne zatiljna, međutjemena, šitasta i klinasta kost.

Kosti lica su većinom parne. To su: čeljusna, suzna, nosna, jagodična, sjekutična, nepčana i krilasta. Od neparnih kostiju tu spadaju: jezična kost, donja čeljust i ralo.

Veličina i oblik glave ovisi o pasmini, spolu i dobi konja. Pastusi najčešće imaju širu, kraću i grublju glavu dok je kod kobilica glava elegantnija, uža i duža.

KRALJEŽNICA (columna vertebralis) se sastoji od niza fleksibilnih kralježaka koji čine osnovni potporanj organizma. Sastoji se od 7 vratnih, 18 grudnih, 6 slabinskih, 5 kriznih i od 15 do 21 repnih kralježaka. Svaki kralježak ima 4 zglobna i tri mišićna izdanka koji su različito razvijeni

ovisno o njihovoj funkciji. Tako vratni kralješci imaju jače izražene udubine zbog bolje gibljivosti i lakšeg prihvata mišićnih završetaka. Grudni kralješci imaju razvijene trnaste i poprečne nastavke, na njih se prihvaća najduži leđni mišić kao i ostali mišići koji podupiru kralježnicu. Čvrstoća leđa uvelike ovisi o razvijenosti i položaju trnastih nastavaka. Slabinski kralješci imaju male trnaste i duge poprečne nastavke. Ovaj dio kralježnice je najosjetljiviji na opterećenje i deformacije pa su poželjni kraći i širi slabinski kralješci. Križni kralješci su međusobno srasli i cine križnu kost koja može biti dugačka do 25cm. Repni kralješci su koštana osnova repa te dužina ovog dijela kralježnice ne prelazi 50cm.

KOSTI GRUDNE ŠUPLJINE - u grudnom košu se nalaze vitalni organi respiratornog i krvožilnog sustava. Sastoji se od grudnih kralježaka, rebara i grudne kosti. Konj ima 18 pari rebara, od kojih je prvih 8 parova direktno vezano na grudnu kost preko rebrene hrskavice, a ostalih 10 se veze indirektno preko hrskavice venetralnih djelova rebara. Sama rebra su međusobno povezana tetivama i mišićnim vlaknima koja osiguravaju čvrstoću i fleksibilnost, te pomažu kralježnici u održavanju pravilnog položaja.

KOSTI PREDNIH NOGU su: lopatica, ramena kost, lakatna i palčana kost, zapeščajne kosti, cjevanica i tri članka trećeg prsta. Lopatica je za trup vezana jakim mišićima dok je distalnim dijelom zglobno vezana s ramenom kosti. Rameni zglob čine lopatica i ramena kost te pri normalnom stavu noge osi ovih kostiju zatvaraju kut od 95°. Palčana i lakatna kost cine podlakticu. Zapeščajne kosti koje su poredane u dva reda cine zapeščajni zglob. Krunska i putična kost tvore kičicu, a osnova kopita je kopitna kost.

KOSTI ZADNIH NOGU su: zdjelica, bedrena kost, iver, sezamoidna, lisna, goljenična kost te stopalne kosti, članci prsta i proksimalna sezamoidna kost. Zdjelicu čine dvije simetrične zdjelične kosti. Svaka zdjelična kost se sastoji od crijevne, sjedne i preponske kosti. Vidljiva je razlika u građi zdjelice kobile i pastuha. Kod ždrebnih kobilica spoj zdjeličnih kostiju postaje fleksibilniji i time se omogućava proširenje porođajnog kanala što rezultira lakšim prolaskom ploda za vrijeme ždrebljenja. Bedrena kost ima veliki radijus kretanja te je najveća kost u cijelom kosturu konja. Iver je s ligamentima povezan s proksimalnim dijelom goljenice što daje stabilnost koljenu.

Kosti se sastoje većinom od kolagena, kalcija i fosfora. Kolagen je vlaknasto tkivo sačinjeno od proteina, dok su kalcij i fosfor minerali.

Prekrivene su tankom ali čvrstom membranom koja se naziva periosteum, na koju se nadovezuju tetive i ligamenti. Uz to sto su glavni oslonac tijela i štite unutarnje organe kosti služe i kao skladište minerala dok moždina koja se nalazi u većim kostima proizvodi bijela krvna zrnca.

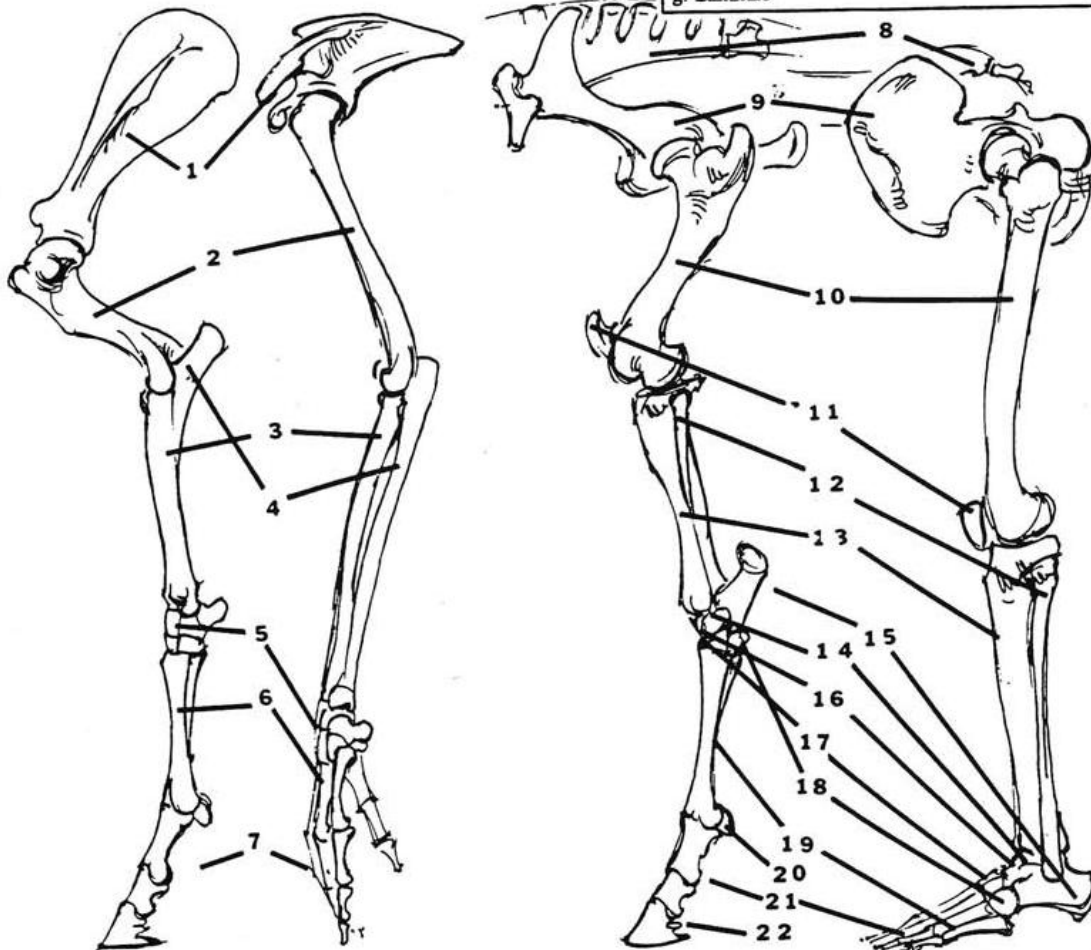
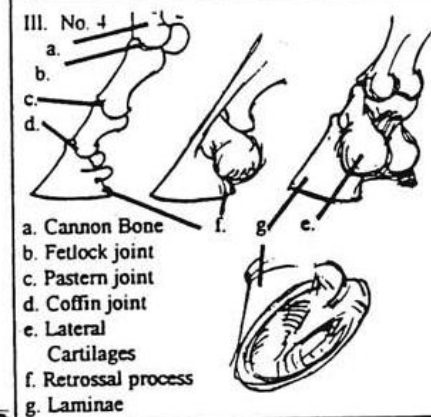
I.2.2. Usporedba kostiju konja i čovjeka

The legs of the horse are indicated in the beginning the same way that we handled the dog and cat - following the basic bone structure. The big difference is, of course, the hoofs. (see Ill. No. 4) Illustration No. 5 is a comparison of human and horse bone structure.

(The drawings are not to scale.)

Illustration No. 5

1. Scapula	7. Phalanges	13. Tibia	18. Cuboid
2. Humerus	8. Sacrum	14. Astragalus	19. Metatarsus
3. Radius	9. Pelvis	15. Tarsus	20. Sesamoids
4. Ulna	10. Femur	16. Scapmoid	21. Phalanges
5. Carpus	11. Patella	17. Cunciform	22. Navicular
6. Metacarpus	12. Fibula		

I za kraj...

SRETAN BOŽIĆ

MERRY CHRISTMAS

Božić sa sobom donosi mnoge lijepe stvari, većina je njih nažalost vezana uz novac. No istovremeno je podsjetnik na sreću koju što zbog, već spomenutih, financijskih poteškoća što zbog unutarnjeg previranja ne mogu svi osjetiti.

Za neke je božićno vrijeme najtužniji dio godine jer upravo tijekom njega osjećaj usamljenosti zna biti najsnažniji. Nemaju svi obitelj i toplo mjesto na koje se mogu vratiti. Štoviše, sve je veći broj onih koji nemaju čak niti mogućnosti osjetiti ljubav i snagu zajedništva, ljepšu stranu Božića.

Vani na hladnoći, u parkovima, na peronima i u napuštenim zgradama udaljeni od božićnog svjetla i ljudskog dodira mnogi nemaju priliku uživati u, za nas, tako važnom blagdanu.

Nerijetko, čak i oni drugi koji naizgled imaju sve ono za čime ovi prvi čeznu, ne osjećaju toplinu koju bi Božić trebao donijeti. Uz sav posao koji moraju obaviti, uvučeni u ritam modernoga svijeta, ljudi zaboravljaju da se Božić ne krije u darovima, hrani i kolačima, već u našim srcima.

Uskoro će nam Božić ponovno zakucati na vrata, nemojte da vas njegov vanjski sjaj odvraća od onoga što je zaista bitno. Nađite vremena da svojim bližnjima kažete koliko vam znače i da su upravo oni ono najvrjednije u vašim životima, sjaj jači od bilo koje svijeće, dar miliji od najljepše stvari koju je ljudska ruka ikad proizvela. Smijte se, jer vaš osmijeh, iako toga možda i niste svjesni, svijet čini humanijim i ljepšim mjestom. Uzmite si za zadatak natjerati druge da vam se u njemu pridruže.

ZAPAMTITE- život je prekratak za gubljenje vremena na svađu i zamjerke, stvari koje vas ne čine zadovoljnim. Nemojte da vas strah spriječi da pokušate svoje snove pretočiti u stvarnost.

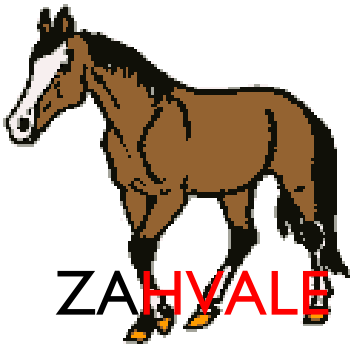
ŽELIMO
VAMA

I
VAŠIM

OBITELJIMA
SVE

NAJBOLJE
ZA

NADOLAZEĆE
BLAGDANE

Svi smo se prije ili kasnije prisiljeni suočiti s činjenicom da je jedino stalno na ovom svijetu “promjena”, mi sami kao i stvari koje nas okružuju mijenjamo se iz sekunde u sekundu, a vrijeme čini svoje polako brišući spomen na prošle dane. Dakako, ta “promjena” je sastavni dio naših života i ne možemo ju okarakterizirati kao nešto loše. Ipak, ona briše mnoge priče i na događaje spušta prašinu zaborava.

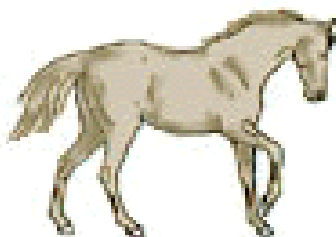
Upravo zbog toga postoji ovaj časopis kao spomen prošlih, ali i budućih dana. On je priča o ljudima koji su naizgled sitnim gestama ljubavi odlučili promijeniti svijet na bolje. Ljudima koji se svakodnevno bore za one kojima je pomoć potrebna

Čitajući ga, i vi postajete dio te naše priče. Naposljetku i Vi ste kao i mi aktivni nositelji društva i imate ga sposobnost promijeniti na bolje. Nadamo se da ćete kroz njega uvidjeti da dobro dijelo koliko god sitno bilo čini razliku te da će Vas kroz naša iskustva iznova osvijestiti o važnosti zajedništva i potaknuti da širite dalje lanac pozitivne energije.

Veliko HVALA našim **sponzorima** što su nam svojim donacijama i nesebičnom potporom pomogli da nastavimo sa radom i u kriznim situacijama.

Veliko HVALA svim **zaposlenicima i volonterima** koji se svojim radom svakodnevno bore za budućnost Krila kao organizacije, svih njezinih korisnika i dragih nam životinja.

Veliko HVALA svima **Vama** što ste odvojili dio svoga vremena da biste se upoznali s našom pričom, odnosno s njezinim manjim dijelom.

UREDNIKA: Viktorija Ivanković
RUBRIKA O KONJIMA: Hana Bobinac
U RUBRICI O RADOVIMA VOLONTERA I KORISNIKA
IZLOŽENI SU RADOVI: Lane Tocko, Borisa Rogiča, Dejana
Bogojevića

INTERVJU: Lucija Šimek
Dora Adanić

SLIKE: Krila, Internet

ČLANAK O POVIJESTI KRILA DJELOMIČNO JE PREUZET
IZ STARIJIH IZDANJA ČASOPISA KAO I PJESMA
KORISNICE

